

STRANDNOTITIE

P. de Bos

sector Burger en Bestuur

23 augustus 2005

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
	Doelstelling.....	5
2	Gebiedbeschrijving en de plaats van het strand in de wetgeving	7
	Natuurwaarden	7
	1 Badstrand Noordvaarder.....	7
	2 Noordvaarder	8
	3 Noordzeestrand paal 1 tot paal 10.....	10
	4 Noordzeestrand Midsland aan Zee tot en met Formerum aan Zee.....	11
	5 Noordzeestrand paal 12 tot paal 19.....	11
	6 Strand Paal 19 tot en met Amelander Gat en strandhaak.....	12
3	De gemeente en het strand - publiek/privaat - regelgeving	14
	Planologie	14
	Overige regelgeving.....	14
	Privaatrecht.....	15
4	De huidige situatie (bestaand beleid).....	16
	Strandactiviteiten	16
	Recreatieve activiteiten en kleinschalig medegebruik	16
	• <i>Traditioneel strandvermaak</i>	16
	• <i>Het rijden met een kitebuggy e.d.</i>	17
	• <i>Surfen (windsurfen, kitesurfen, golfsurfen en andere brandingsporten)</i>	17
	• <i>Vliegeren</i>	17
	• <i>Paardrijden</i>	17
	Commerciële activiteiten.....	19
	Bijzonderheden	20
5	Reacties deskundigen en belangenorganisaties	21
	Gemotoriseerd rijden op het strand	21
	Strandzeilen	22
	Gehandicapten.....	22
	Visclub Los van 't Wiif	22
	De Surfclub Terschelling.....	22
	De Land Rover Club Terschelling.....	23
	De Wild Beheer Eenheid Terschelling	23
	Outdoorbedrijven	23
	Gebruik van vliegers	23
	Handhaving.....	23
	SBB / RWS.....	23
	Beleidsdoel	23
	Beleidskeuzen	24
	Argumenten	24
6	De veranderingen (voorstellen tot nieuw beleid).....	25
	Algemene uitgangspunten	25
	Gemotoriseerd rijden op het strand	26
	Strandzeilen	27
	Surfclub	28
	Landroverclub	28
	Wild Beheer Eenheid	28
	Outdoorbedrijven	28
	Gebruik van vliegers	29
	Containers op het strand.....	29
	Ontheffingen in het kader van het algemeen belang.....	30
	Foto- en filmopnames en evenementen	30
	Gehandicaptenbeleid	30

Zonering en natuurwaarden.....	30
Noordvaarder.....	31
Binnenvaartpolitiereglement.....	31
Droogvallen aan de Noordvaarder en op de Plaat tegenover de Dellewal.....	32
Kampvuren op het strand.....	33
Handhaving.....	33
7 Samenvatting van het gewijzigde beleid.....	35

1 Inleiding

Het college vindt dat het tijd is om het gebruik van de zeestranden in een beleidsnotitie te gieten. De aanleiding daartoe is dat de activiteiten op het strand de laatste jaren van aard veranderen en er nieuwe activiteiten zijn bijgekomen.

Tot in de jaren negentig bestond het strandvermaak bijna uitsluitend uit het zonnen, zwemmen, wandelen enzovoort. Daarna werd het duidelijk dat onze gasten een wat actievere vakantiebeleving wensten. Strand- en watersporten, zoals kitesurfen, kitebuggiën, raften, meerdradig vliegeren, kwamen op. Soms leveren deze vormen van actieve strandrecreatie conflicten op met het "ouderwetse" strandvermaak. Reden om na te denken over de wijze waarop een ieder op zijn of haar manier van het strand kan genieten.

Naast deze ervaring van het actieve strandvermaak, werd duidelijk dat de Rijksoverheid van mening is dat de zee, het strand en de duinen natuurwetenschappelijk van groot belang zijn. In het kader van de Vogel- en Habitatrichtlijnen zijn zowel de Noordzeekustzone, inclusief strand en de duinen, aangewezen tot zogenaamde speciale beschermingszone. Dat betekent dat wij van alle activiteiten moeten nagaan wat de mogelijke gevolgen zijn voor de te beschermen waarden.

Nadat het college door de jaren heen op onderdelen al beleid had ontwikkeld (strandrijden, strandpaviljoens, evenementen op het strand, venten op het strand), is het nu zaak om dat versnipperde beleid in één kader te benoemen. Het college heeft dat in deze notitie geprobeerd te doen.

Om deze notitie voor te bereiden, zijn gesprekken gevoerd met de Stichting Hou(d)t van Strand, de Land Rover Club Terschelling, de Strandzeilwagenvereniging Brandaris, de strandzeilschool Beausi, de Zeil- en Vliegerschool "KiteXperience", de Visclub Los van 't Wiif, de outdoorbedrijven Outdoor Terschelling en Sport Events Terschelling, Politie, Staatsbosbeheer en Rijkswaterstaat.

Op 1 maart 2005 heeft de raadscommissie de conceptstrandnotitie inspraakrijp bevonden. Van 8 maart tot 20 april heeft de conceptstrandnotitie ter inzage gelegen. Op 13 april vond er een hoorzitting plaats. Veel belangstellenden hebben van de gelegenheid gebruik gemaakt om een reactie kenbaar te maken.

Tot slot heeft de raadscommissie op 31 mei de inspraakreacties en de antwoorden van het college daarop in commissieverband besproken.

Tevens hebben de fracties hun mening over de conceptstrandnotitie gegeven. De inspraakreactie is als aparte notitie toegevoegd aan de notitie

Op 5 juli heeft de gemeenteraad de strandnotitie behandeld. De gemeenteraad heeft op het voorstel van het college besloten om vijf wijzigingen aan te brengen. Dit betreffen de volgende wijzigingen:

- 1. Het voorstel in de strandnotitie op pagina 29 ten aanzien van vernieuwing gehandicaptenbeleid wordt zodanig aangepast dat het voertuig van een gehandicapte die het strand bezoekt, gedurende dat strandbezoek op het strand mag blijven staan.**
- 2. Geen beperking van het aantal outdoorbedrijven .**
- 3. Ten behoeve van vissen op de Noordzee zal geen ontheffing worden verleend voor gemotoriseerd rijden op het strand voor het lanceren van een bootje op een trailer in zee in de periode van 1 april tot 1 november.**
- 4. Het college laat onderzoeken in hoeverre het houden van gemotoriseerde excursies in de periode 1 april tot 1 november mogelijk is.**

De veranderingen in de strandnotitie naar aanleiding van de inspraakreacties, de behandeling in de raadscommissievergadering van 31 mei 2005 en de raadsvergadering van 23 augustus 2005 zijn gearceerd weergegeven. De wijzigingen als gevolg van de behandeling in de raadsvergadering van 5 juli 2005 (en de behandeling in de raadsvergadering van 23 augustus 2005) zijn gearceerd en **vetgedrukt** weergegeven.

Doelstelling

Het doel van deze notitie is een weloverwogen en goed afgewogen beleidskader te scheppen. In dit beleidskader geeft het gemeentebestuur vanuit de wettelijke bevoegdheden aan hoe om te gaan met de recreatieve en commerciële activiteiten en de kleinschalige vormen van medegebruik die op de zeestranden plaatsvinden.

De functie van de notitie is breed.

- Allereerst moet de notitie de toepassing van de regelgeving inzichtelijk maken. Door het vaststellen van de notitie kan er in- en externe afstemming plaatsvinden. Alle overheden en gebruikers van de stranden weten voortaan wat er zo al aan activiteiten plaatsvindt op het strand, waar dat mag en onder welke condities.
- Voorts is deze notitie een toetsingskader, ook voor nieuwe nu nog onbekende of niet genoemde activiteiten.
- Ten slotte heeft deze notitie ook een informatieve functie. Informatie verstrekken is een belangrijke functie. Goede voorlichting staat aan de basis van begrip.

Van belang hierbij is het wettelijk kader waarin deze activiteiten en belangen zich afspelen. Duidelijk zal worden dat de gemeente niet zo veel speelruimte heeft als vaak wordt verondersteld.

Ook speelt een belangrijke rol dat de gemeente geen eigenaar is van het strand. Zoals bekend, reikt de gemeentelijke invloedssfeer niet verder dan haar wettelijke bevoegdheden. Daar waar de publiekrechtelijke bevoegdheden duidelijk zijn, is en blijft de gemeente afhankelijk van de welwillendheid van de eigenaar van het strand. De eigenaar van het strand heeft een eigen privaatrechtelijk afwegingskader. Eigenaar van het strand is de Staat de Nederlanden. Het beheer is in handen van Rijkswaterstaat (kustlijnzorg, kustverdediging) en Staatsbosbeheer (natuurbelangen). De eigendomsgrens is ingewikkeld en loopt dwars over strand heen. Dit draagt niet bij tot duidelijkheid in de privaatrechtelijke belangen. Ter verduidelijking van de eigendomsituatie is een kaart aan de notitie toegevoegd, waar de grenzen op zijn aangegeven.

Het Wetterskip Fryslân gaat een belangrijke rol spelen bij de waterkerende taken (duinen). Het beheer van het strand blijft echter bij Rijkswaterstaat.

Het college biedt u deze notitie graag ter beoordeling aan. Hierbij tekent zij nog het volgende aan:

Sinds de inwerkingtreding van de Wet dualisering gemeentebestuur is artikel 148 Gemeentewet komen te vervallen. Dit betekent dat het formeel niet meer mogelijk is dat de gemeenteraad zelf in detail beleidsregels stelt, die het college bij de uitvoering van taken, zoals het verlenen van ontheffingen van het verbod om op het strand te rijden, in acht moet nemen.

Het college acht zich echter politiek-bestuurlijk wel gebonden aan de mening van de raad over de inhoud van deze notitie. Het college zegt dan ook toe dat materiële bijstelling van het beleid zal plaatsvinden aan de hand van de mening van de raad over deze notitie.

Om duidelijk te maken welke regelgeving van toepassing is op het strand volgt in hoofdstuk 2 een opsomming.

Het college wil dat iedere gebruiker zich er van bewust is dat wanneer we niet uitkijken, veel activiteiten van bovenaf zullen worden verboden. Het strand is nu eenmaal door het Rijk aangewezen als een speciale beschermingszone, de raad heeft het strand in de

ruimtelijke plannen een belangrijke natuur- en landschappelijke waarde toegekend. Daar zullen we met zijn allen dan ook naar moeten leven.

2 Gebiedbeschrijving en de plaats van het strand in de wetgeving

In dit hoofdstuk komen de natuurwaarden aan bod en de regelgeving die daarop van toepassing is. Hieruit komt naar voren dat natuur en waterkering de hoofdfunctie vormen van het strand. Menselijke activiteiten zijn - volgens Europese, landelijke én door onze eigen raad vastgestelde regelgeving - onderschikt aan de natuurbelangen.

Van belang is de Europese regelgeving: de Vogel- en Habitatrichtlijn. Op grond daarvan dient elk project of activiteit onder de loep te worden genomen. Onderzocht moet worden of projecten, plannen of activiteiten mogelijk significante gevolgen hebben voor de in beide richtlijnen te beschermen natuurwaarden.

Om dit te bepalen, putten wij uit ecologische onderzoeken die door het ecologisch adviesbureau Zumkehr ten behoeve van de vergunningverlening aan Oerol zijn gehouden, de permanente plaatsing van strandpaviljoens en de rapporten over de broedgevallen van strandbroeders. Als bijlage is ook toegevoegd de aanwijzing van vogelsoorten in het kader van de Vogelrichtlijn en de aanwijzing van gebieden in het kader van de Habitatrichtlijn. Uiteraard hebben wij het recent vastgestelde Beheerplan Rijksgronden 2003-2013 betrokken bij het opstellen van deze notitie.

Overigens zal, zo laat het zich ten tijde van het opstellen van deze notitie aanzien, op grond van de gewijzigde Natuurbeschermingswet het college van Gedeputeerde Staten alle projecten moeten toetsen aan de Vogel- en Habitatrichtlijn. De hieronder vermelde ervaringsgegevens hoeven dus niet richtinggevend te zijn voor de Provincie.

Bij de gebiedsbeschrijving maken we een onderverdeling in de diverse gebieden, zowel van de kustlijn naar het duin, als vanaf het Badstrand Noordvaarder tot aan het Amelander Gat, de Haak en de Koffieboonplaat.

Natuurwaarden

1 **Badstrand Noordvaarder**

▪ *Locatie en Landschap*

Hieronder verstaan wij het stranddeel van de Noordvaarder dat grenst aan de rand van West-Terschelling. Het is een breed strand dat opduikt pal naast de vaargeul het Schuitengat en loopt tot het duingebied van de Kroonpolders. Het gebied is onbegroeid en het meeste oostelijk deel is in de zomer in trek als hét strand voor West-Terschelling. Dit gebied is zeer dynamisch en daardoor zijn landschap en natuurwaarden voortdurend aan veranderingen onderhevig. Aan de noordzijde ontstaan primaire duinen en duinvallen. Deze zijn in de Habitatrichtlijn opgenomen als prioritaire habitats (nrs. 1140 Droogvallende slik-wadden en zandplaten, 2110 Embryonale wandelende duinen en 2120 Wandelende duinen op strandwal). Vanwege de nabije, relatief rustige Waddenzee vindt vanaf dit strand veel watersport zoals wind- en kitesurfen plaats. In zomer en winter is het een goed wandelstrand, hoewel opgemerkt moet worden dat 's winters grote delen vaak onder water staan bij de overheersende zuidwesten wind. Omdat het strand breed en vlak is en geen duinvorming kent, zoals de Noordvaarder, leent het Badstrand Noordvaarder zich ook voor het rijden met strandzeilwagens en kitebuggies. Het Badstrand Noordvaarder fungeert als uitwaaistrand voor West-Terschelling en omstreken. Nog vermeldenswaardig is het feit dat in de zomer, vooral in de vakanties, veel schepen droogvallen naast de vaargeul het Schuitengat.

▪ *Beheerder*

Staatsbosbeheer, Rijkswaterstaat.

▪ *Gegevens*

Omdat er op het Badstrand Noordvaarder relatief veel verstoring is door bovengenoemde activiteiten, broeden er geen vogels. Wel fungeert het meest oostelijk deel (dus tegen het

dorp aan), omdat het iets hoger is gelegen dan de rest van het Badstrand Noordvaarder, als belangrijke hoogwatervluchtplaats (hvp) voor wadvogels.

- *Gebiedsbescherming in het kader van de Vogelrichtlijn*

Het gebied valt binnen de Speciale Beschermingszone van de Vogelrichtlijn.

- *Gebiedsbescherming in het kader van de Habitatrichtlijn*

Speciale Beschermingszones in het kader van de Habitatrichtlijn zijn door de Nederlandse regering tot nu toe nog niet toegekend, wel aangemeld.

- *Overige gebiedsbescherming*

De Natuurbeschermingswet (NB-wet) is van toepassing. Het gebied valt binnen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), en onder de Planologische Kern Beslissing-Waddenzee (PKB-Waddenzee).

- *Soortbescherming Vogelrichtlijn*

Hoewel aangewezen als speciale beschermingszone is het voor een ieder duidelijk dat het Badstrand Noordvaarder in wezen een recreatiestrand is waar te beschermen soorten, zo zij al aanwezig zijn, in ieder geval niet broeden. De verstoring is daarvoor te groot.

Het nemen van maatregelen om de verdwenen soorten daar weer terug te krijgen, zal niet kunnen rekenen op draagvlak bij de bevolking en haar gasten.

- *Soortbescherming Habitatrichtlijn*

Op de zandplaat zelf komen geen soorten voor die beschermd zijn in het kader van de Habitatrichtlijn. Zeer incidenteel wordt het westelijk deel van het Badstrand Noordvaarder door grijze zeehonden als ligplaats gebruikt.

2 Noordvaarder

- *Locatie en landschap*

De Noordvaarder is de naam van het westelijke deel van Terschelling¹. Oorspronkelijk was het gebied een zandplaat die in het begin van de vorige eeuw aan Terschelling vastgroeide. De zandplaat raakte deels begroeid. Dankzij de aanleg van stuifdijken werd een deel van de plaat gedeeltelijk ingesloten. Dit gedeelte fungeerde tot in de negentiger jaren van de vorige eeuw als militair oefenterrein. Het zuidelijk deel van de Noordvaarder is nog steeds een vrijwel onbegroeide zandplaat, hoewel plaatselijk sprake is van spontane duinvorming.

- *Beheerder*

Staatsbosbeheer, Rijkswaterstaat

- *Gegevens*

De Noordvaarder is de laatste jaren regelmatig door SBB en SOVON op broedvogels geïnventariseerd. Jaarlijks worden door SOVON enkele vogeltellingen gehouden om het gebruik van de plaat door wadvogels (veelal trekvogels) vast te stellen. Het gebied van jonge duintjes en ingesnoerde duinvalleien in het noordoosten van het gebied is in 2002 door FLORON op het voorkomen van wettelijk beschermde plantensoorten en Rode-Lijst soorten geïnventariseerd. Er is veel bekend over het voorkomen van dagvlinders in het gebied (Vlinderwerkgroep Friesland), het voorkomen van amfibieën en reptielen is in beperkte mate bekend (RAVON), evenals het voorkomen van soorten libellen in het gebied.

De Noordvaarder is een belangrijke hoogwatervluchtplaats voor steltlopers, meeuwen en sterns, naast voorjaar ook in herfst en winter. Voor twee soorten, kanoetstrandloper en twee afzonderlijke populaties van de rosse grutto wordt de norm overschreden waarbij het gebied van internationale betekenis is.

- *Gebiedsbescherming in het kader van de Vogelrichtlijn*

Het gebied valt binnen de Speciale Beschermingszone van de Vogelrichtlijn.

- *Gebiedsbescherming in het kader van de Habitatrichtlijn*

---

¹ Aangehouden is de schrijfwijze zoals die is vastgesteld in het bestemmingsplan Natuurgebieden

Speciale Beschermingszones in het kader van de Habitatrictlijn zijn door de Nederlandse regering tot nu toe nog niet toegekend, maar zijn wel aangevraagd door het ministerie van LNV. (habitatype 1310 Eenjarige pioniersvegetatie van slik- en zandgebied)

- *Overige gebiedsbescherming*

De Natuurbeschermingswet is van toepassing. Het gebied valt binnen de Ecologische Hoofdstructuur en onder de PKB-Waddenzee.

- *Soortbescherming Vogelrichtlijn*

Het gebied is een belangrijk broedgebied voor de bontbekplevier, de strandplevier en dwergstern. Tot de soorten waarvoor het gebied van belang is, conform de aanwijzing Vogelrichtlijn, worden de bontbekplevier en de strandplevier gerekend, soorten die wettelijk beschermd zijn binnen de Vogelrichtlijn. Het broeden van de dwergstern beperkt zich volledig tot het zuidwesten van de plaat (de Spathoek). Het voorkomen van broedende strand- en bontbekplevieren in het gebied is wisselend en onvoorspelbaar. Broedplaatsen worden doorgaans gevonden langs de randen van vegetatiezones (bijvoorbeeld aan weerszijden van de zuidelijke stuifdijk) en soms midden op de zandplaat op plaatsen met schelpenbanken.

Delen van de hoogwaterlijn langs het Schuitengat worden tijdens hoog water als hoogwatervluchtplaats gebruikt door rosse grutto, kanoetstrandloper en scholekster. De hvp is in het voorjaar voornamelijk in gebruik in de maanden maart tot en met mei, en nauwelijks in de maand juni (als genoemde vogelsoorten in hun broedgebied aanwezig zijn).

- *Overige bescherming Vogels*

Vrijwel alle voorkomende vogelsoorten zijn beschermd in het kader van de Flora- en Faunawet. In gebieden met jonge duintjes in het westelijke deel van de plaat kunnen visdief en noordse stern incidenteel tot broeden komen.

- *Soortbescherming Habitatrictlijn*

Op de zandplaat zelf komen geen soorten voor die beschermd zijn in het kader van de Habitatrictlijn. Zeer incidenteel wordt het westelijk deel van de plaat door grijze zeehonden als ligplaats gebruikt.

In de aangrenzende jonge duintjes komt een aanzienlijke populatie voor van de groenknolorchis of sturmia, een van de weinige plantensoorten op het eiland die beschermd zijn door de Habitatrictlijn. De groeiplaatsen bevinden zich aan de binnenzijde van de buitenste (meest zuidwestelijke) aaneengesloten duinenrij in een zeer smal valleitje. Op genoemde locatie komen ook andere in de Flora- en faunawet wettelijk beschermde plantensoorten voor.

De vochtige duinvalleien aan de binnenzijde van de jonge duinen zijn een leefgebied van de rugstreeppad en mogelijk van de bruine kikker.

Op de Noordvaarder zijn op de kwelder tegen de eerste duinenrij aan de laatste jaren spontaan bijzondere plantengemeenschappen gaan groeien. Het gaat om de vestiging van de stomp kweldergras associaties (zilte-, en gerande schijnspurrie, schorrekruid, zeevetmuur en zeekraal).

Om deze gebieden te ontzien, is er in overleg met RWS, SBB, Politie en de Stichting Hou(d)t van het Strand met ingang van het winterseizoen 2003-2004 een fysieke afbakening van dit kwetsbare terrein gemaakt en heeft het college er in de ontheffingverlening voor het gemotoriseerd strandrijden aandacht aan geschonken door middel van een folder.

- *Overige wettelijke bescherming*

De op de zandplaat broedende vogelsoorten zijn nationaal beschermd door de Flora- en faunawet (noordse stern, visdief, scholekster). Dit geldt evenzeer voor wadvogels op de hoogwatervluchtplaats langs de vloedlijn en voor vrijwel alle broedvogels in het aangrenzend duingebied. Op de zandplaat zelf komen buiten de strand- en bontbekplevier overigens vrijwel geen broedvogels voor.

In de buitenste duinenrij zijn enkele groeiplaatsen aanwezig van de blauwe zeedistel (Flora- en faunawet). Het betreft hier per groeiplaats slechts één plant. In de valleitjes aan de binnenzijde van deze duinenrij komt een waardevolle vegetatie knobbies-vegetatie

voor, met naast de reeds genoemde groenknolorchis, ook door de Flora- en Faunawet beschermde soorten als moeraswespenorchis, vleeskleurige orchis en parnassia.

3 Noordzeestrand paal 1 tot paal 10

▪ *Locatie en landschap*

Het betreft hier het Noordzeestrand tussen paal 1 en Midsland aan Zee. Voor andere delen van het strand.

▪ *Beheerder*

Rijkswaterstaat en Staatsbosbeheer (gedeeltelijk)

▪ *Gegevens*

Broedvogelgegevens zijn beschikbaar dankzij regelmatige inventarisaties (SBB en SOVON). De laatste jaren worden jaarlijks de broedlocaties van strandplevier en bontbekplevier in kaart gebracht (SBB). In het duingebied achter de zeereep tussen paal 8 en Midsland aan Zee wordt de populatie van de duinhagedis in kaart gebracht door middel van hagedissentellingen (RAVON).

▪ *Gebiedsbescherming in het kader van de Vogelrichtlijn*

Het Terschellinger Noordzeestrand is een Speciale Beschermingszone van de Vogelrichtlijn.

▪ *Gebiedsbescherming in het kader van de Habitatrichtlijn*

Wel aangemeld, nog niet toegekend.

▪ *Overige gebiedsbescherming*

De NB-wet is niet van toepassing.

▪ *Soortbescherming Vogelrichtlijn*

Van bijzonder belang is het voorkomen als broedvogel van strandplevier en bontbekplevier. Het Terschellinger strand is een belangrijk broedgebieden voor deze soorten in Nederland. Vooral dankzij het voorkomen van deze soorten is het strand een Speciale Beschermingszone. De dwergstern komt zeer sporadisch voor.

▪ *Overige bescherming vogels*

Nagenoeg alle soorten broedvogels zijn nationaal beschermd door de Flora- en faunawet. Het Noordzeestrand is belangrijk als doortrek- en overwinteringsgebied voor de drieteenstrandloper, en wordt veelvuldig door meerdere soorten meeuwen als rust- en poetsplaats gebruikt. Als broedgebied wordt het strand verder alleen gebruikt door scholeksters.

▪ *Soortbescherming Habitatrichtlijn*

Op het Noordzeestrand komen doorgaans geen soorten voor die beschermd zijn in het kader van de Habitatrichtlijn. Incidenteel wordt het strand en het aangrenzende zeegebied door gewone en grijze zeehonden benut. In de zeereep komen plaatselijk populaties voor van de duinhagedis (o.a. tussen paal 8 en Midsland aan Zee). Van de groenknolorchis komen kleine populaties voor in de valleien aan de binnenzijde van de zeereep tussen paal 6 en paal 7.

▪ *Overige wettelijke bescherming*

Er komen op het Noordzeestrand verder geen plant- of diersoorten voor die nationaal beschermd zijn binnen de Flora- en faunawet.

▪ *Het Noordzeestrand tussen paal 1 en Midsland aan Zee*

Het feit dat het Noordzeestrand is uitgeroepen tot Speciale Beschermingszone van de Vogelrichtlijn heeft tot gevolg dat recreatief gebruik van het strand moet worden afgewogen aan de gevolgen voor de natuurwaarden. De Natuurbeschermingswet laat nadrukkelijk recreatief medegebruik toe, mits geen schade wordt aangericht aan soorten die binnen de Vogel- en Habitatrichtlijn, dan wel de Flora- en Faunawet beschermd zijn. Van groot belang is dan ook het voorkomen van gevolgen voor de strandplevier, bontbekplevier en dwergstern als broedvogel op de stranden. In het gebied tussen paal 1 en Midsland aan Zee zijn in het recente verleden regelmatig broedgevallen aangetroffen van strandplevier en bontbekplevier, echter nooit van dwergstern. Beide pleviersoorten zijn voornamelijk aangetroffen op het Noordzeestrand tussen paal 1 en paal 8. Tussen paal 8 en Midsland aan Zee komen beide soorten tot nu toe niet voor. Dat geldt in dit

geval dan ook voor het strand ten westen van paal 8. In dit deel van het Noordzeestrand is echter wel een zone van jonge biestarwegras-duintjes aanwezig, wijzend op recente jonge duinvorming. Ter hoogte van paal 5 en tussen Paal 8 en 10 ontwikkelen zich primaire duintjes en -duinvalleien.

4 Noordzeestrand Midsland aan Zee tot en met Formerum aan Zee

▪ *Locatie en landschap*

Het betreft hier het Noordzeestrand van Terschelling tussen paal 10 (Midsland aan Zee) en paal 12 (Formerum aan Zee).

▪ *Beheerder*

Rijkswaterstaat

Gegevens

Sinds enkele jaren wordt het Noordzeestrand jaarlijks geïnventariseerd op het broeden van strandplevier, bontbekplevier en sterns (SBB).

▪ *Gebiedsbescherming in het kader van de Vogelrichtlijn*

Het Terschellinger Noordzeestrand is een Speciale Beschermingszone van de Vogelrichtlijn.

▪ *Gebiedsbescherming in het kader van de Habitatrichtlijn*

Wel aangemeld, nog niet toegekend.

▪ *Overige gebiedsbescherming*

De NB-wet is hier niet van toepassing. Het aangrenzende duingebied valt binnen de Ecologische Hoofd Structuur.

▪ *Soortbescherming Vogelrichtlijn*

Op het Terschellinger Noordzeestrand is het broeden van strandplevier, bontbekplevier en dwergstern van belang. Deze soorten zijn beschermd door de Vogelrichtlijn. Op het strandgedeelte tussen Midsland aan Zee en Formerum aan Zee zijn broedgevallen van deze soorten nooit vastgesteld.

▪ *Overige bescherming vogels*

Vrijwel alle voorkomende vogelsoorten zijn wettelijk beschermd door de Flora- en faunawet. Op dit strandgedeelte komen vrijwel geen broedvogels voor. Het Noordzeestrand is van betekenis als foerageergebied van doortrekkende drieteenstrandlopers.

▪ *Soortbescherming Habitatrichtlijn*

Op het Noordzeestrand tussen Midsland aan Zee en Formerum aan Zee komen geen soorten voor die beschermd zijn door de Habitatrichtlijn. In de aangrenzende zeereep komt een kleine populatie voor van de duinhagedis.

▪ *Overige wettelijke bescherming*

Er zijn op het Noordzeestrand geen soorten bekend die wettelijk beschermd zijn door de Flora- en faunawet.

5 Noordzeestrand paal 12 tot paal 19

▪ *Locatie en landschap*

Het strand tussen paal 12 en paal 19 maakt deel uit van het Terschellinger Noordzeestrand.

▪ *Beheerder* Rijkswaterstaat en Staatsbosbeheer (gedeeltelijk ten oosten van Paal 13)

▪ *Gegevens*

In recente jaren is het Noordzeestrand jaarlijks geïnventariseerd op het voorkomen van broedende strandplevieren, bontbekplevieren en sterns.

▪ *Gebiedsbescherming in het kader van de Vogelrichtlijn:*

Het Noordzeestrand is een Speciale beschermingszone van de Vogelrichtlijn.

▪ *Gebiedsbescherming in het kader van de Habitatrichtlijn*

Wel aangemeld, nog niet toegekend.

▪ *Overige gebiedsbescherming*

De NB-wet is op dit strandgedeelte niet van toepassing. Het Noordzeestrand ten oosten van paal 19 valt wel binnen NB-wet terrein. Het aangrenzende duingebied valt binnen de EHS.

- Soortbescherming Vogelrichtlijn

Op het Noordzeestrand wordt jaarlijks door bontbekplevier, strandplevier en dwergstern gebroed. Plevieren trachten te broeden tegen de duinvoet tussen paal 14 en 17.400. Deze soorten zijn beschermd door de Vogelrichtlijn. In het verleden hebben bontbekplevieren en strandplevieren wel eens een broedpoging ondernomen op het strand aan de duinvoet ter hoogte van paal 19. Elders op het strand tussen paal 12 en paal 19 zijn geen broedgevallen bekend. Wel worden de laatste jaren een enkele maal plevieren aan de binnenzijde van de zeereep aangetroffen op plaatsen waar veel zand naar binnen stuift, o.a. tussen paal 16 en paal 17.600, en op de "Tryater-locatie" ten oosten van de parkeerplaats aan het einde van de Oosterender Badweg. Broedende sterns zijn in het gebied nooit vastgesteld. Aan de binnenzijde van de zeereep tussen paal 12 en paal 14 (Koegelwieck) wordt gebroed door blauwe en bruine kiekendief en velduil. Ook in het duingebied tussen Hoorn en Oosterend (paal 15 tot paal 18) wordt door blauwe kiekendief en velduil gebroed. Broedlocaties liggen hier echter niet direct achter de zeereep.

- Overige bescherming vogels

Op het Noordzeestrand wordt plaatselijk gebroed door scholeksters. Het aantal broedparen is laag, mogelijk ontbreken broedgevallen tussen paal 12 en paal 19. In de duinen aan de binnenzijde van de zeereep komen tal van kwetsbare broedvogels voor, zoals bruine kiekendief, grauwe gans, tapuit, roodborsttapuit en sprinkhaanrietzanger.

- Soortbescherming Habitatrichtlijn

In de zeereep tussen paal 12 en paal 16 is naar alle waarschijnlijkheid een zeer kleine populatie van de zandhagedis aanwezig. Exacte gegevens ontbreken echter. In de lage delen van de Koegelwieck, aan de binnenzijde van de zeereep, komt een populatie voor van de rugstreepad, die vooral in natte jaren aanzienlijk is. Ook natte delen van de duinen tussen Hoorn en Oosterend worden in regenrijke jaren door de rugstreepad benut.

- Overige wettelijke bescherming

De vegetatie in de lage delen van de Koegelwieck is kwetsbaar en bevat nationaal beschermde soorten als parnassia, moeraswespenorchis en vleeskleurige orchis. Ook in de duinen tussen Hoorn en Oosterend komen op zeer kleine schaal lokaal groeiplaatsen voor van deze soorten uit het knopbiesverbond.

6 Strand Paal 19 tot en met Amelander Gat en strandhaak

- Locatie en landschap

Het strand tussen paal 12 en het Amelander Gat maakt deel uit van het Terschellinger Noordzeestrand.

- Beheerder

Rijkswaterstaat, Staatsbosbeheer.

- Gegevens

- In recente jaren is het Noordzeestrand jaarlijks geïnventariseerd op het voorkomen van broedende strandplevieren, bontbekplevieren en sterns.

- Gebiedsbescherming in het kader van de Vogelrichtlijn

Het Noordzeestrand is een Speciale beschermingszone van de Vogelrichtlijn.

- Gebiedsbescherming in het kader van de Habitatrichtlijn

Wel aangemeld, nog niet toegekend.

- Overige gebiedsbescherming

De NB-wet is op dit strandgedeelte niet van toepassing. Het Noordzeestrand ten oosten van paal 19 valt wel binnen NB-wet terrein. Het aangrenzende duingebied valt binnen de EHS.

- Soortbescherming Vogelrichtlijn

Op het Noordzeestrand wordt jaarlijks door bontbekplevier, strandplevier en dwergstern gebroed. Juist het strand ten oosten van paal 18 tot en met de Koffieboonplaat is ook een belangrijke broedgebied van de strandplevier en bontbekplevier op Terschelling. Ook van belang zijn de broedgebieden van de noordse stern, dwergstern en incidenteel de grote stern en het visdiefje op de Koffieboonplaat. Daarnaast is het een belangrijke rustplaats voor wadvogels en komen er de laatste jaren regelmatig zeehonden om op de plaat te rusten.

In 2003 is besloten om de Haak en de Koffieboonplaat af te sluiten voor gemotoriseerd verkeer in verband met de functie als hoogwatervluchtplaats.

3 De gemeente en het strand - publiek/privaat - regelgeving

Planologie

- Bestemmingsplan Natuurgebieden

Op gemeentelijk niveau is het bestemmingsplan Natuurgebieden uit 1980 van belang. In dit bestemmingsplan zijn, afhankelijk van de locatie, de stranden als Natuurgebied A of B bestemd. Ook in het in voorbereiding zijnde nieuwe bestemmingsplan Natuurgebieden blijven deze bestemmingen gelden.

Beide bestemmingen hebben gemeen dat het strand uitsluitend mag worden gebruikt voor de instandhouding en/of verhoging van de aan het strand toegekende landschappelijke en ecologische waarden, zoals omschreven in bijlage 1 van het bestemmingsplan.

Hoewel het duidelijk is dat het bestemmingsplan zich in eerste instantie sterk richt op het fysieke, bouwen en verrichten van werkzaamheden (aanlegvergunningen), valt het gebruik van de gronden ook onder het bestemmingsplan. Een te zwaar gebruik van het strand zal leiden tot een afname van de ecologische waarden. Een te intensief rijden door de duinen zal afbreuk doen aan de landschappelijke waarden en ecologische kwaliteit. Het bestemmingsplan is dus een wettelijk regiem waaraan het gebruik van het strand getoetst kan worden.

Overige regelgeving

- Algemene Plaatselijke Verordening Terschelling (APV)

Op publiekrechtelijk gebied nemen de artikelen 5.4.1 tot en met 5.4.4 van de Algemene Plaatselijke Verordening Terschelling een belangrijke plaats in. Hierin worden voorschriften gegeven over het rijden op het strand, activiteiten in de zee en het spelen op het strand. Het zijn allemaal al lang geldende bepalingen die, juridisch gezien, voldoende krachtig zijn om bepaalde activiteiten toe te staan of te weren. Vooral van de zijde van de handhavende instanties is de roep gekomen om de APV op dat onderdeel te specificeren. Als voorbeeld: een duidelijk vliegverbod in plaats van een algemene regel die inhoudt dat gevaarlijke spelen op strand verboden is.

APV Afdeling 4 Veiligheid op het strand, duinen, wad, in zee e.d. en verkeer in natuurgebieden:

Artikel 5.4.1 Rijden op het strand en duinen

1. Het is verboden zich als bestuurder van een motorvoertuig, bromfiets of zeilwagen, te bevinden in de duin- en bosgebieden, op de zeestranden of de wadgronden;
2. Het in het eerste lid gestelde verbod geldt niet voor zover het de Wet beheer rijkswaterstaatswerken op de daarin omschreven handelingen van toepassing is en is niet van toepassing op verkeer ten behoeve van de normale bedrijfsvoering van de eigena(a)r(en) aan betreffende gronden.
3. Burgemeester en wethouders kunnen van alle bepalingen in lid 1 ontheffing verlenen. Aan de ontheffing kunnen voorschriften worden verbonden.

Artikel 5.4.2 Schade, gevaar en hinder op het strand

Het is verboden op of aan het badstrand te spelen, te sporten of anderszins activiteiten te verrichten op zodanige wijze dat schade, gevaar of hinder veroorzaakt wordt of kan worden aan andere strandbezoekers.

Artikel 5.4.3 Verbod luchtbed etc. vanaf strand in zee

1. Het is verboden zich met een luchtbed, luchtband, surfplank of een ander voorwerp waarmee men zich drijvende houdt, vanaf het strand in zee te begeven of zich daarmee in zee te bevinden.
2. Burgemeester en wethouders kunnen ontheffing verlenen van het verbod als bedoeld in lid 1.

Artikel 5.4.4 Verbod stukgooien glas op het strand

Het is verboden op de zeestranden en op de wadgronden flessen en ander glaswerk stuk te gooien.

Artikel 5.4.5 Fietsen in de bos- en duingebieden

1. Het is verboden zich als bestuurder van een fiets te bevinden in de duin-, bos en kweldergebieden.
2. Het in het eerste lid genoemde verbod geldt niet voor het fietsen op de in de bos-, duin- en kweldergebieden gelegen verharde en onverharde wegen en paden.
3. Burgemeester en wethouders kunnen van het in het eerste lid genoemde verbod ontheffing verlenen. Aan de ontheffing kunnen voorschriften worden verbonden.

Artikel 5.4.6 Ruitersport

1. Het is verboden zich als geleider of berijder van een rij- of trekdier te bevinden in de voor het publiek toegankelijke duin- en bosgebieden, kwelders en wadgronden of op de in deze gebieden gelegen onverharde of met schelpen verharde wegen en paden.
2. Het in het vorige lid gestelde verbod geldt niet ten aanzien van de door vanwege Staatsbosbeheer met borden aangegeven ruiterspaden en ten aanzien van de aangegeven routes voor huifkarren en landbouwwagens.

Privaatrecht.

De positie van de gemeente mag niet worden overschat. Het moge duidelijk zijn dat de terreineigenaren en beheersinstanties, Staatsbosbeheer en in minder mate Rijkswaterstaat, vanuit de privaatrechtelijke sfeer ook invloed hebben op alle strandactiviteiten. Wij verwijzen naar het Beheerplan Rijkswaterstaat 2003-2013, waarin de beleidslijnen van deze vertegenwoordigers van de Rijksoverheid tot uitdrukking komen.

4 De huidige situatie (bestaand beleid)

Strandactiviteiten

Wij onderscheiden hierbij de recreatieve activiteiten, kleinschalig medegebruik en het commercieel gebruik. Het al of niet toestaan van deze activiteiten is, zoals eerder gesteld, geregeld in de artikelen 5.4.1 tot en met 5.4.4 van de APV. De beperkingen die aan deze activiteiten zijn gesteld, hebben hun oorsprong in de plaats van deze artikelen in de APV. Deze staan alle in afdeling 4: Veiligheid op het strand, duinen, wad, in zee e.d. en verkeer in natuurgebieden. Onder veiligheid wordt ook de verkeersveiligheid geschaard. Dat betekent verkeersvrijheid, doorstroming enz. Verkeer op het strand omvat alle vormen van voortbewegen over het gehele strand, wandelaars, fietsers, paard (en wagen) en strandzeilwagens, blokarts, kitebuggies etc. en gemotoriseerd verkeer.

De aanleiding om beperkingen te stellen in het kader van de APV ligt dan ook altijd in het vooropstellen van de (verkeers)veiligheid en de te beschermen natuurwaarden. Het college is op grond van de werkwijze van de APV bevoegd om ontheffingen van de verboden te verlenen. De gemeenteraad kan in algemene zin de kaders stellen. Verder is een aantal activiteiten op het strand geregeld in de standplaatsnotitie en de ventnotitie. De strandpaviljoens hebben een standplaatsvergunning en er is één venter op het strand actief.

Jutten behoort tot een activiteit op het strand, die wij als historisch medegebruik beschouwen. De Wet op de strandvonderij en het reglement op de strandvonderij regelen verder deze activiteit voldoende.

Recreatieve activiteiten en kleinschalig medegebruik

- *Traditioneel strandvermaak*

De meest voorkomende vorm van strandrecreatie is en blijft het zwemmen, zonnebaden, wandelen langs de waterlijn, jutten, schelpen zoeken, zandkastelen bouwen, etc. In onze visie is deze vorm van strandvermaak tevens de meest kwetsbare vorm. Kwetsbaar in de zin dat de hieronder genoemde activiteiten hier gemakkelijk inbreuk op kunnen maken. Dat betekent dat alle andere vormen van strandvermaak hieraan ondergeschikt moet zijn. Met andere woorden: bij elke strandovergang moet een zone waarborgen dat dit strandgebruik gevrijwaard blijft van overlast door de andere strandactiviteiten. Uit de TROM-onderzoeken blijkt dat de meeste gasten voor deze vorm van strandvermaak naar ons eiland komen.

- *Strandzeilwagens*

Onder een strandzeilwagen verstaan wij een driewielig voertuig dat enkel door windkracht wordt voortbewogen en voorzien is van een rem en een zeil dat gemonteerd is aan een mast die door stagen of door een mastkoker beperkt is in zijn beweging. De besturing van een zeilwagen vindt plaats, vanuit een liggende of een halfliggende houding, door middel van een voet- of handstuur in combinatie met een enkele schootlijn om het zeil te bedienen. Het is ondoenlijk om alle vormen van voertuigen die door wind worden voortbewogen exact te benoemen omdat er steeds weer nieuwe ontwikkelingen zijn op dat gebied. De bovenstaande definitie moet voldoende zijn om duidelijk te maken wat wij onder een strandzeilwagen verstaan.

Het strandzeilen valt onder het verbod van art 5.4.1 APV. Aan de strandzeilvereniging hebben wij in het verleden een algemene doorlopende ontheffing verleend voor al hun leden om te strandzeilen. De strandzeilvereniging heeft zelf regels gesteld hoe hun leden zich op het strand moeten gedragen. In de praktijk werkt dat goed. Voor de diverse strandzeilwedstrijden verlenen wij apart vergunning. Voor die wedstrijden wordt ook nog een keer apart een tijdelijke ontheffing verleend voor het gemotoriseerd rijden op het strand. Het gaat dan om een gelimiteerd aantal auto's die ten behoeve van de veiligheid op het strand aanwezig moeten zijn. Niet-leden van de strandzeilvereniging kunnen individueel een strandzeilontheffing krijgen. Het verschil is dat de strandzeilvereniging

vanuit het verleden een ruimer areaal heeft om de sport uit te voeren, waarbij in de winter zelfs het hele strand mag worden gebruikt. Bij de individuele ontheffingen geldt dat niet. Daarbij zijn ook meer restricties aangegeven ten opzicht van de tijd en het gebied waarin mag worden gereden (het rijden is slechts toegestaan op het harde, natte gedeelte van het strand tussen paal 4 en paal 8 en het rijden is niet toegestaan in de periode van 2 uren voor tot 2 uren na hoog water aan de Noordzeekust). De strandzeilvereniging legt haar leden deze regels zelf op.

- *Het rijden met een kitebuggy e.d.*

Een klein driewielig voertuigje wordt door middel van een grote vlieger voortbewogen over het strand. Een snel opkomende sport, maar in tegenstelling tot de zeilwagens moeilijk in verenigingsverband te vatten. Afzonderlijk verstrekt het college ontheffing. Er komen klachten binnen over het rijgedrag. Ook de plaats waar gereden wordt, geeft aanleiding tot klachten (SBB, Noordvaarder). Nieuwe vormen van de strandzeilsport zijn onder meer flyboards. Dit zijn net als kitebuggies kleine, snelle voertuigjes op drie of vier wielen waarbij de bediening van zeil of vlieger een groot deel van de aandacht vergt, waardoor de aandacht voor het gebied waar zij rijden minder groot is. Dit kan gevaarlijke situaties opleveren. In zijn algemeenheid kan worden gesteld dat deze sportvormen meer risico's voor overige standgebruikers met zich meebrengen dan met zeilwagens. De afgelopen jaren betreffen alle klachten over strandzeilactiviteiten kitebuggies.

- *Surfen (windsurfen, kitesurfen, golfsurfen en andere brandingsporten)*

Windsurfen gebeurt door middel van een surfplank met zeil, kitesurfen door middel van een surfplank en een grote vlieger. Golfsurfen gaat alleen met een surfplank. Door de hoge snelheden die kunnen worden bereikt, is gevaar aanwezig voor overvaring van andere waterrecreanten.

Deze takken van wind- en watersport hebben de laatste jaren een grote vlucht genomen. De Surf Club Terschelling stelt zich ten doel om op een verantwoorde en voor iedereen veilige wijze deze sporten te bedrijven. De vereniging organiseert regelmatig wedstrijden. Ook hiervoor verlenen wij tijdelijke ontheffingen voor het met de surfplanken in zee gaan en om op het strand te rijden in verband met de veiligheid. Verdere brandingsporten zijn: raften met een soort rubberboot in de branding en brandingkanoën.

- *Vliegeren*

Waar wind is en ruimte, zijn ook vliegers. Op het strand valt op dat het fenomeen tweedradige stuntvliegers, ook wel sportvliegers genaamd, de normale strandvlieger aan het verdringen is. Deze vliegers kunnen voor de gemiddelde strandbezoeker overlast opleveren, niet alleen gevaar in de vorm van (snijdend) vliegerdraad en neerstortende vliegers, maar ook door het geluid dat zij veroorzaken.

Langsrijdende paarden kunnen hier eveneens last van hebben.

- *Paardrijden*

Het brede, uitgestrekte strand, de ligging daarvan ten opzichte van de manege en paardenverhuurbedrijven maakt dat een paardrijdtochtje over het strand aantrekkelijk is. SBB heeft ruiterroutes door de natuurgebieden aangelegd die op het strand uitkomen. Ook het huifkarbedrijf in Hoorn en het huifkarbedrijf te West-Terschelling maken gebruik van het strand bij de dagtochten naar de Bosplaat en de Noordvaarder. Particuliere paardenbezitters rijden ook op het strand. Geen van deze activiteiten valt onder de vergunning- of ontheffingplicht. Er zijn, zover ons bekend, geen klachten over deze vorm van strandrecreatie.

- *honden uitlaten*

Het is verplicht op Terschelling om honden aangelijnd te hebben (APV art. 2.4.17). Een uitzondering vormen de bossen en het strand. Wij hebben het voornemen deze lijn vast te

houden. Wel kan het zich in de toekomst voordoen, dat wij op basis van nieuwe gegevens bepaalde gebieden worden afgesloten voor loslopende honden.

- *Gemotoriseerd strandrijden*

In de periode 1 november tot 1 april van ieder jaar verleent het college ontheffing van het verbod om gemotoriseerd recreatief op het strand te rijden. Voorwaarde is een goedgekeurd en verzekerd motorvoertuig. Momenteel worden per jaar ca. 550 ontheffingen verleend. Het aantal is de afgelopen jaren licht groeiende. Echter vergeleken met tien jaar geleden heeft het strandrijden wel een grote sprong gemaakt. Van 200 naar 550 ontheffingen. Niet alleen ingezetenen van de gemeente Terschelling kunnen gebruik maken van deze ontheffing, iedere burger kan dat doen. Dat vindt zijn oorzaak in het grondwettelijke recht van gelijke behandeling.

Ontheffingen 2000 – 2003

	2001/2002	2002/2003	2003/2004
Niet Terschellingers	96	96	101
Terschellingers	420	461	453
Totaal	516	557	554

Buiten de winterperiode is er een uiterst terughoudend beleid. Slechts in het kader van de uitoefening van werkzaamheden op het strand worden tijdelijke of doorlopende ontheffingen verleend. Ook is er voor gehandicapten een regeling.

Een inventarisatie van de ontheffingen voor de periode 1 april tot 1 november:

1. ± 20 bedrijven ten behoeve van een breed scala aan bedrijfsactiviteiten: o.a. de strandpaviljoenhouders, KPN, een rederij ingeval van reddingsacties, het cranberrybedrijf om over het strand dichtbij plukvelden achter de duinen te kunnen komen, toeleveringsbedrijven voor de strandpaviljoens en bedrijven die op het strand of aan de zeeuwering moeten werken. Het criterium om voor deze groep ontheffing te verlenen, zit in de noodzaak om beroepshalve op het strand te zijn. De ontheffingen worden alleen maar verleend voor de in de aanvragen genoemde noodzakelijke werkzaamheden.
2. Gehandicapten. Het betreft momenteel 20 ontheffingen voor gehandicapten. Alvorens een ontheffing te kunnen krijgen, is er een keuring nodig in het kader van de Gehandicapten Parkeerkaart. Speciaal voor de gehandicapten is de mogelijkheid geschapen om van 18.00 tot 10.00 uur gemotoriseerd op het strand te komen om bij Oosterend tussen de palen 20-22 of bij West aan Zee tussen de palen 5-7 te kunnen vissen of voor andere vormen van strandrecreatie. Ook is aan de gehandicapten ontheffing verleend om gewoon te recreëren op het strand op elk uur van de dag bij West aan Zee en Oosterend. Voorwaarde is dat de gehandicapte (zich) het strand op mag (laten) rijden naar een gebied in de nabijheid van de strandovergang, maar dat de auto niet op het strand mag blijven staan, dus na vervoer moet bijvoorbeeld worden geparkeerd op het bij de strandovergang gelegen parkeerterrein. De motivatie hiervoor is dat de andere overgangen in het seizoen het drukst zijn of slechter bereikbaar/begaanbaar. De keus om overdag het motorvoertuig niet te mogen laten staan nabij de strandovergangen is niet alleen vanwege de aantrekkende werking van een auto op het strand gemaakt. Eén auto op het strand leidt al snel tot meer auto's blijkt in de praktijk. Maar ook kijken strandrecreanten vreemd aan tegen geparkeerde auto's in hun midden. Het is in het verleden gebleken dat soms van de ontheffing op een niet goede wijze gebruik werd gemaakt. Overigens zijn in Nederland niet veel plaatsen waar gehandicapten met hun eigen motorvoertuig op het strand mogen rijden. Dit is in veel plaatsen ook lastig vanwege de breedte van de Hollandse en Zeeuwse stranden.
3. Drie ontheffingen voor de pers.

4. Verder zijn er nog een paar speciale ontheffingen voor bijvoorbeeld de KNRM, dhr. H. Wiegman (opvang zeehonden/olieslachtoffers), het ministerie van Defensie (sanering schietrange) en de WBE (2 stuks permanent voor de wildbeheertaken voortvloeiende uit het jachtcontract met SBB).

Een speciale groep ontheffinghouders zijn de zogenaamde outdoorbedrijven en een strandzeilbedrijf. Het criterium voor de ontheffingen is eigenlijk dat het rijden op het strand nodig is voor de uitoefening van hun bedrijfsactiviteiten op het strand en een welkome aanvulling vormt op de mogelijkheden voor toeristen om te recreëren. De ontheffing wordt verleend binnen bepaalde zones en is een afgeleide van de activiteiten. Ook hier geldt dat de ontheffingen alleen maar worden verleend voor de in de aanvraag genoemde activiteiten

5. Voor het uitoefenen van werkzaamheden op het strand mogen Rijkswaterstaat, Staatsbosbeheer en de gemeente te allen tijde gemotoriseerd op het strand rijden. Wij zullen deze organisaties er nadrukkelijk schriftelijk op wijzen dat deze ontheffingen *ex lege* alleen gebruikt mogen voor de noodzakelijke werkzaamheden op het strand

- *Strandbewaking*

Het strand en vooral de zee worden in de zes drukste weken van het hoogseizoen door gemeentelijke strandwachten bewaakt. In principe zeven dagen per week van 10.00 uur 's ochtends tot 18.00 uur 's avonds. Strand- en zeebewaking vindt plaats bij de strandovergangen van West aan Zee, Midsland aan Zee en Formerum aan Zee. Om een goede bewaking mogelijk te maken, worden containers op het strand geplaatst waar boven op een uitkijkpost is geïnstalleerd. In de containers worden de boten en de andere reddingsmiddelen bewaard. De strandwacht gebruikt een auto voor snelle hulpverlening en voor vervoer van de strandwachtboten.

Commerciële activiteiten

a. Strandpaviljoens

Op het Noordzeestrand bevinden zich nu vier strandpaviljoens die vanaf april tot en met oktober op basis van de Strandpaviljoennotitie met een standplaatsvergunning op het strand aanwezig mogen zijn. Paviljoen de Walvis bij het Badstrand Noordvaarder telt hierbij niet mee. Dit is een permanent paviljoen en heeft door zijn locatie aan de rand van het dorp West-Terschelling ook nog een meer algemene horecafunctie.

Het strandpaviljoen Kaap Hoorn aan het einde van de Badweg van Hoorn valt hier in principe ook buiten, omdat dit paviljoen zich aan de binnenkant van de duinen bevindt. Naast een standplaatsvergunning hebben de paviljoenhouders een huurovereenkomst met de gemeente om daar te mogen staan.

Het beleid van de gemeente is er op gericht om alle strandpaviljoens permanent te laten staan. Dat betekent dat er een speciaal bestemmingsplan wordt ontwikkeld om dit te regelen. Daarna kunnen de paviljoens door middel van een bouwvergunning gerealiseerd worden. Dat is goed voor de kwaliteit van de strandpaviljoens en er kunnen ook welstandseisen aan de bouwwerken worden opgelegd. Opgemerkt wordt dat SBB een andere mening heeft over het permanent vestigen van de paviljoens van Hoorn en Oosterend. De laatste jaren is er een tendens merkbaar, al of niet tijdens de Oerolweek, in de strandpaviljoens feesten te organiseren, waarbij ook het strand buiten de paviljoens haast automatisch onderdeel van de evenementen wordt. Dit heeft geleid tot klachten.

b. Ventvergunningen

Hoewel er aanvragen binnenkomen om op het strand te venten, hanteren we een stringent beleid. Er is slechts één ondernemer met een ventvergunning (voor ijs en frisdrank) op het strand. Dat wil het college vooralsnog zo houden.

c. Outdoorsportbedrijven + vliegerschool

Er is een aantal bedrijven die er hun werk van hebben gemaakt om voor de toerist al of niet in groepsverband op het strand of in de branding sporten uit te oefenen, zogenaamde outdoorbedrijven.

Bij de bedrijven die zich gespecialiseerd hebben in andere sporten die je op het strand en in de zee kunt beoefenen, gaat het onder meer om sporten zoals vliegeren, beachgolf, boogschieten, raften, kanoën en kitesurfen. Deze ondernemers hebben slechts ontheffing om op het strand te rijden naar en van de aangewezen zone voor het vervoer van de materialen. Verder is er een strandzeilwagen verhuurbedrijf. Deze laatste ondernemer beschikt over een ontheffing om op het strand te rijden om zijn uitrusting te brengen bij de stalling van zeilwagens nabij Paal 8 en voor calamiteiten.

d. Rondritten

Er is een aantal bedrijven dat in de periode van 1 november tot en met 1 april commercieel gemotoriseerd strandvervoer heeft. Een verzoek van één bedrijf om ontheffing voor dezelfde activiteiten in de zomerperiode is door het college in 2002 afgewezen en is tot bij de rechtbank Leeuwarden in stand gebleven (2003). Overigens loopt er nu (begin 2004) een herhaalde procedure. Verzoeken in vroegere jaren zijn ook consequent afgewezen.

e. Kampvuren

Op grond van het Inrichtingen- en Vergunningbesluit Wet Milieubeheer en voorheen artikel 5.5.1 van de Algemene Plaatselijke Verordening Terschelling, verleent het college veel ontheffingen voor het stoken van vuur op het strand, de zogenaamde kampvuurvergunningen. Deze ontheffingen kunnen aan het loket van Bevolking worden aangevraagd en na het invullen van een aanvraagformulier direct worden verleend. De voorwaarden zijn in overleg met SBB en Rijkswaterstaat opgesteld en hebben tot doel onveilige situaties tegen te gaan.

Kampvuren mogen alleen plaatsvinden tussen de strandpalen 7 en 8 en de strandpalen 18 en 19. Het kampvuur moet op ten minste 50 meter van de duinvoet worden gehouden. Er mag niet meer dan 1 m³ brandbaar onbewerkt (ongeverfd) hout worden gebruikt. Het vuur mag niet worden aangestoken met benzine of olie. De wind moet aflagtig zijn en niet sterker zijn dan windkracht 5. Na het beëindigen van het kampvuur moeten de smeulende resten van het vuur gedoofd worden met zand. Afval moet in de containers.

Per seizoen worden er ca. 100 ontheffingen verleend. De ontheffingen worden op de dag van aanvraag per fax verstuurd naar de politie Terschelling en de Kustwacht (Brandaris) in verband met het toezicht. Dit systeem is snel werkbaar en overzichtelijk.

Rijkswaterstaat heeft aangegeven dat er na afloop van de kampvuren veel rommel, waaronder de resten van het vuur op het strand overblijft. Dit is vervuilend en de resten, zoals verkoold hout, spijkers en glas kunnen verwondingen opleveren bij strandrecreanten. RWS zou het op prijs stellen als er meer structuur komt in de vergunningverlening wat betreft plaats en opruimen van de resten. Gedacht kan worden aan een verharde plaats (stelconplaat) of een grote stalen bak en slechts één kampvuur per avond per locatie.

Bijzonderheden

Het strand neemt met name in de Oerolweek een aparte positie in. Er worden al jaren voorstellingen gegeven en er vinden kunstuitingen plaats. Deze worden allemaal via de Oerolvergunning geregeld. Ook dit kan tot gevolg hebben dat er autoverkeer noodzakelijk is. In de Oerol-evenementenvergunning zijn hierover strenge voorwaarden geformuleerd. Enkele malen per jaar vinden er ook nog paardenraces plaats op het strand zoals de Cyprianrace bij Midsland of andere harddraafwedstrijden. Tot slot zijn er nog een tweetal vergunninghouders die op het moment dat er scheepswrakken op het strand opduiken om archeologische redenen met een auto op het strand mogen rijden (na overleg en toestemming van het college).

Bij elke bijzondere ontheffingaanvraag vragen wij SBB, RWS en de politie om advies. Daarbij heeft elke adviseur zijn eigen rol. SBB als eigenaar en deskundige op het gebied van de natuur- en ecologische waarden van het strand. SBB betreft ook de recreatieve aspecten bij de advisering. RWS als adviseur op het gebied van de beschermende functie van de duinen en het strand. De politie is adviseur op het brede terrein van openbare orde, verkeersveiligheid en verkeersvrijheid.

Tenslotte moet nog vermeld worden dat bij bijzondere acties bij calamiteiten of bijvoorbeeld olie/vuil/olieslachtoffers ontheffingen worden verleend voor de hulpverleners. De slotsom is dat al deze ontheffingen worden verleend omdat zij het algemeen belang en/of de veiligheid dienen.

5 Reacties deskundigen en belangenorganisaties

Tijden veranderen en recreatievormen veranderen mee in een tempo dat soms haaks staat op de rust die het gemeentebestuur in zijn motto: 'Terschelling, eiland van rust en ruimte', uitdraagt.

Niet alleen hebben de mensen de afgelopen tien jaar meer vrije tijd gekregen, door de toegenomen welvaart in dezelfde periode is het bestedingspatroon ook veranderd.

Als voorbeeld noemen wij het toegenomen aantal verzoeken om een strandrij-ontheffing door toeristen in de (kerst)vakantieperiode. Was dat aantal tien jaar geleden nog op één hand te tellen, nu zijn dat er bijna honderd. Bezoekers aan ons eiland hebben er dus veel voor over om voor een bepaalde periode een vierwielaangedreven auto mee te nemen om een weekend of langer op het strand te rijden.

Om de mening van de belangrijkste gebruikers van het strand over het huidige beleid te peilen en hun wensen met betrekking tot dit beleid te weten te komen, is er een aantal overlegvergaderingen belegd.

Per onderdeel worden hieronder de wensen tot verandering weergegeven.

Gemotoriseerd rijden op het strand

Vanuit de Stichting Hou(d)t van Strand (verder de Stichting) is een formeel aanbod gekomen om als stichting mee te denken met de gemeente over de rol die zij kunnen spelen bij het toezicht houden bij het rijden op het strand, de bemiddeling tussen de spelers in het spel, de ontheffinghouders en de gemeente. Het stichtingsbestuur is samengesteld uit vertegenwoordigers van de Land Rover Club Terschelling, de Wild Beheer Eenheid, de Strandzeilvereniging Brandaris en de Visclub Los van 't Wiif. De Stichting heeft een huishoudelijk reglement vastgesteld met daarin veel regels over hoe men zich als strandrijder zou moeten gedragen ten opzichte van de andere gebruikers van het strand en de natuur. De Stichting wil zich in het bijzonder richten op de sociale controle tegenover de donateurs van de Stichting.

In dezelfde reglementen geeft de Stichting aan dat men als uitgangspunt heeft dat het goede strandrijgedrag er toe moet leiden dat de gemeente een ruimer ontheffingsbeleid gaat formuleren, waarbij de Stichting ook zichzelf en haar donateurs beperkingen oplegt op drukke perioden in de winter.

Het voorstel van de Stichting luidt als volgt:

- Zomer: de periode van 16 april tot 1 november
In deze periode kan gereden worden op de stranden van 19.00 uur tot 10.00 uur de volgende morgen, maar niet tussen paal 8 en paal 18
- Winter, de periode van 1 november tot 16 april
In de periode van 1 november tot 1 april mag er op alle zondagmiddagen tussen 12.00 en 16.00 uur niet gereden worden tussen de overgangen van paal 8 en paal 18. Tijdens deze uren ook niet in de "Noordelijke" herfstvakantie, van het weekend voor de Kerst tot en met het weekend na Nieuwjaar en de Paasdagen (als deze voor 15 april vallen).

- Uitzonderingen op deze bepalingen na overleg en toestemming met gemeente en/of andere officiële instanties blijven altijd mogelijk.

Over de ambities van de Stichting is op ambtelijk en bestuurlijk niveau overleg gevoerd. Eénmaal op ambtelijk niveau met de Stichting, andere betrokken overheden en de politie en éénmaal tussen het bestuur en het college.

Uit het overleg met de ander overheden kwam duidelijk naar voren dat SBB tegen de door de Stichting voorgestelde verruiming is en RWS niet tegen de uitbreiding is omdat de belangen van RWS niet worden aangetast. De politie is tegen het rijden in de avond- en nachtelijke uren vanwege de veiligheid op het strand.

Strandzeilen

In het algemeen is de Zeilwagenvereniging Brandaris tevreden met het door de gemeente gevoerde beleid. Wel heeft de vereniging een aantal suggesties.

De zeilwagenvereniging pleit er voor om het betreffende artikel in de APV aan te passen, waardoor het duidelijker wordt dat alle door de wind voortgedreven voertuigen onder het strandrijverbod vallen. Tevens moet dit ook het hele jaar door goed worden aangegeven op borden. Op de huidige borden zou het pictogram aangepast moeten worden. De zeilwagenvereniging wil de verantwoordelijkheid nemen voor alle zeilvormen op het strand.

Gehandicapten

Het huidige beleid ten aanzien van gehandicapten hebben we in hoofdstuk 4 beschreven. De betrokkenen hebben op twee na (zie hieronder) de mogelijkheid gehad hun zienswijze te geven op ons nieuw beleid. Na een aanpassing van de voorschriften, waarbij het recreëren op het oostelijk deel van het eiland ook werd geregeld, zijn er geen zienswijzen of opmerkingen meer binnengekomen. De voorschriften leveren in de praktijk, zo ver ons bekend, in één geval problemen op. Er wordt gewezen op het feit dat op die manier er meer verkeersbewegingen zijn (twee keer heen en terug) dan dat de gehandicapte(vervoerder) zijn auto zou mogen laten staan. De regeling wordt door deze persoon ook als beperkend ervaren. Nu is de regel dat alleen in de buurt van de twee strandovergangen gereden mag worden (Paal 8 tot 5 en 20 tot 22). Het gaat om de principiële vraag of je de gehandicapte niet te zeer beperkt in het kunnen genieten van het strand. Een gezond iemand kan zich in feite zonder toestemming over het gehele strand bewegen, de gehandicapte medeburger wordt in zijn bewegingsruimte beperkt, terwijl hij al erg in zijn actieradius beperkt is. Dat is echter niet alleen op Terschelling zo.

Gehandicapten lopen vaak tegen beperkingen op.

Het volledig vrijgeven van het strand voor de gemotoriseerde gehandicapten heeft nadelen die hierboven al zijn beschreven. Aangetekend moet worden dat een aantal strandtenthouders beschikt over een rolstoel die speciaal gemaakt is voor het rijden op het strand, daarnaast is het gebruikelijk dat de gemeentelijke strandwacht mensen die slecht ter been zijn naar en van een plek op het strand brengt. Ook strandpaviljoenhouders zijn soms zo vriendelijk.

Visclub Los van 't Wiif

De visclub heeft geen opmerkingen en geen wensen.

De Surfclub Terschelling

De door de gemeente aangegeven surfzones zijn te klein. De zones moeten breder en in het laagseizoen zou het ook mogelijk moeten zijn om voor de overgangen te surfen. Wat betreft de veiligheidsvoorschriften wil het college geen veiligheidsmateriaalvoorschriften meer in de ontheffing zetten. De limiet van de windkracht moet ook uit de voorschriften. Juist bij hardere wind wordt het surfen leuk. De surfclub zet vraagtekens bij de vereiste ontheffing. Volgens de surfclub is nergens in Nederland een ontheffing nodig. Wel zijn er bij andere gemeenten spelregels. De surfclub vindt dat ze een taak hebben in de

voorlichting, maar ook de gemeente moet hier aan meedoen. Dit kan door betere borden, die beter zijn geplaatst. Tevens kunnen via internet, VVV, flyers e.d. spelregels voor surfen breed onder de aandacht worden gebracht. De surfclub wil graag ontheffing voor motorvoertuigen houden bij wedstrijden.

De Land Rover Club Terschelling

De Land Rover Club Terschelling staat achter de ambities van de Stichting Houd(t) van Strand, wel merkt zij nog op dat zij voor het proefrijden met hun Land Rovers eigenlijk wel over een terreintje zouden willen beschikken.

De Wild Beheer Eenheid Terschelling

De WBE wenst in de periode van 1 september tot eind oktober buiten de twee permanente ontheffingen voor het rijden op het strand ten behoeve van de beheertaken ook nog een tiental extra ontheffingen voor het jagen.

Outdoorbedrijven

Er is een vijftal bedrijven dat zich met outdoorsporten bezighoudt: Wadventura, Sport Events Terschelling, Outdoor Terschelling, KiteXperience en de strandzeilschool Beausi. In het overleg met deze bedrijven is aangegeven dat zij zich zeer bewust zijn van de natuurbelangen.

Gebruik van vliegers

Van strandgebruikers kreeg het college opmerkingen over het gebruik van vliegers. Het gaat daarbij om de vliegers die met meer dan één draad moeten worden bestuurd. Zij veroorzaken hinder door hun voor andere strandgebruikers onvoorspelbaar gedrag.

Handhaving

Niet onvermeld mag blijven dat sinds de zomer van 2002 er door de betrokken overheden en de politie een extra inspanning is geleverd op het gebied van het toezicht, controle en handhaving van het verbod om gemotoriseerd op het strand te rijden. De reden hiervoor was eenvoudig. De gemeente ontving klachten van toeristen en eilanders over het veelvuldig rijden op het strand tijdens de zomerperiode. Ook de politie en SBB constateerden dit. Er is besloten om de overtredingen streng aan te pakken. De handhavingsafspraken zijn de volgende:

De politie en de bijzondere opsporingsambtenaren van SBB verbaliseren de overtreders, geven dit door aan de gemeente, die vervolgens via een dwangsomprocedure herhaling van de overtredingen probeert af te dwingen. Bij herhaling is het niet uitgesloten dat er voor een jaar geen winterseizoenontheffing aan de overtreder wordt verleend. Het aantal gesignaleerde overtredingen is hierdoor flink gedaald.

SBB / RWS

Omdat zowel Staatsbosbeheer als Rijkswaterstaat beheerder zijn van de Rijksgronden, waarbij Staatsbosbeheer, vanwege haar geprivatiseerde organisatie ook nog vaak opereert als ware zij eigenaar, is het van belang te weten wat hun mening is over de activiteiten op het strand.

In het beheerplan Rijksgronden Terschelling 2003-2013, wordt hierover het volgende door de beide organisaties geschreven:

"Outdoorsporten"

Beleidsdoel

Het beheer van de terreinen is in beginsel gericht op extensieve vormen van recreatie. Niettemin proberen de beheerders ruimte te bieden aan andere recreatievormen als deze op een of andere manier zijn in te passen. Belangrijk criterium is daarnaast dat de kernwaarden van het gebied: de rust, de ruimte en de bijzondere natuur niet worden aangetast en dat andere recreanten er geen hinder van ondervinden.

Beleidskeuzen

Voor een aantal intensievere recreatievormen worden nadere regels gesteld. Hierbij gaat het vooral om activiteiten die een groot ruimtebeslag vragen, zoals moderne vliegersporten als buggykiten, stuntvliegeren, kitesurfen en strandzeilen. Deze activiteiten zijn in een beperkt gebied toegestaan, overeenkomstig de zones van onderstaand figuur 5.2.

De huidige regeling voor het strandrijden zal op hoofdlijnen worden gecontinueerd; daarbij dient wel rekening gehouden te worden met de overige strandgebruikers, met name in de weekenden en de kerstvakantie. Staatsbosbeheer is geen voorstander van het in de vroege ochtend en 's nachts strandrijden in de zomerperiode. De kwetsbare Koffieboonplaat en de jonge duintjes en valleien in de Noordvaarder vallen buiten de voor het strandrijden toegestane zones.

De moderne vliegersporten buggykiten, Kite-surfen en stuntvliegeren, maar ook het strandzeilen worden beperkt toegestaan en geconcentreerd op de minder kwetsbare delen van het strand.

Alle outdooractiviteiten mogen alleen plaatsvinden tussen de hoog- en laagwaterlijn. Voor grootschalige commerciële activiteiten in de terreinen van Staatsbosbeheer worden nadere afspraken gemaakt met de initiatiefnemer en bij voorkeur worden er raamovereenkomsten gesloten.

Argumenten

De nieuwe organisatie Houd(t) van Strand, die veel strandrijders vertegenwoordigt, is opgericht als burgerinitiatief om conflicten tussen bestuur en burgers rond het strandrijden te voorkomen. Dat een dergelijk conflict denkbaar is, bleek ons uit diverse brieven en reacties op de informatieavond die juist vragen om een inperking van het rijden op het strand, zowel naar plaats en tijd. Staatsbosbeheer maakt zich zorgen over de frequentie, de wijze van strandrijden en de snelheid. Dit met het oog op de mogelijke effecten op de natuur, recreatie en de veiligheid. Hou(d)t van Strand deed inmiddels diverse voorstellen om het strandrijden door middel van reglementering en (sociale) controle in goede banen te leiden. Door de zonerings blijft het strandrijden, wat de beheerders van de terreinen betreft, op termijn mogelijk, aansluitend op de natuurlijke ontwikkelingen.

Ook rond het kitebuggies, kitesurfen, stuntvliegeren en strandzeilen stuurt dit plan aan op nadere afspraken over tijd en plaats. Een aantal inspraakreacties gingen tevens in op het mogelijk gevaar van stuntvliegeren en kitebuggies voor andere recreanten. In het overleg hierover met de Surfvereniging Terschelling en de Surfschool KiteXperience bleek dat het natuurbesef en de bereidheid tot het maken van afspraken bij deze organisatie groot is. Vanuit een oogpunt van natuurbescherming is het daarbij noodzakelijk om daarbij onderscheid te maken in een voorjaar/zomer- en een winterperiode. Zowel bij het strandrijden als bij de nieuwe vliegersporten kan informatie bijdragen aan een beter begrip voor de zonerings in het belang van de breed- en trekvogels."

6 De veranderingen (voorstellen tot nieuw beleid)

Het college is van mening dat de tijd er rijp voor is om het huidige beleid te ijken aan de behoeften, wensen en regelgeving van deze tijd.

Dat zal op onderdelen tot bijstelling van het beleid leiden. In sommige gevallen leidt dat in de uitvoering tot beperkingen en in andere gevallen tot verruiming van de huidige mogelijkheden.

Algemene uitgangspunten

Het algemene uitgangspunt bij dit beleid is dat alle recreatieve en commerciële activiteiten op het strand ondergeschikt zijn aan de op het strand geldende natuurlijke, ecologische en landschappelijke waarden.

Deze drie waarden vormen namelijk de basis van de aantrekkelijkheid van ons strand en waarborgen de kwaliteit van ons recreatief product.

Hoewel veel activiteiten op het strand gereguleerd worden vanuit onze Algemene Plaatselijke Verordening, die in hoofdzaak toeziet op de openbare orde, veiligheid en uiterlijk aanzien van de gemeente, zijn de natuurwaarden prevalerend.

Binnen dat algemene kader, het gehele activiteitenveld op het strand overziend, komt het college tot de conclusie dat het 'ouderwetse' strandvermaak nabij de strandovergangen de grootst mogelijke bescherming moet genieten. Voor de hoofdmoot van de zomerse toerist is het normale strandvermaak, zwemmen, zonnebaden en wandelen, het allerbelangrijkste.

Alle andere activiteiten moeten daaromheen, letterlijk en figuurlijk, hun plaats vinden. Veel activiteiten op het strand kan men omschrijven als actiesporten. Moderne meerdradige stunt- of sportvliegers, planksurfen, kitesurfen, kitebuggies, raften, strandzeilen en blokarts zijn sportieve activiteiten die goed aanslaan bij het wat jongere, actieve publiek. Al deze sporten hebben met elkaar gemeen dat er een zekere snelheid en behendigheid voor nodig is en veel ruimte.

Nu is er veel ruimte op het strand, maar het wordt tijd om die ruimte te gaan indelen, zoneren en af te palen, om ongewenste vermenging van activiteiten tegen te gaan. Het college heeft voor ogen om bij de strandovergangen van de Noordzeekust (West aan Zee, Midland aan Zee, Formerum aan Zee, Hoorn en Oosterend) aan weerszijden een strook van 200 meter te allen tijde vrij te houden voor het normale strandvermaak (dus een totale breedte van 400 meter) en bij het strand van West-Terschelling een strook vanaf de zuidwestelijke havendam tot 200 meter voorbij de overgang Badstrand Noordvaarder (duiker). Na een jaar zal uit een evaluatie moeten blijken of deze zonering voldoende is of te ruim.

Daarnaast zal in de periode van 1 mei tot 1 oktober (zwemseizoen) een zone (gekoppeld aan de 400 meterzone op het strand) van 100 meter vanaf de waterlijn zee inwaarts vrij moeten blijven van alle watersporten met drijvende voorwerpen (surfplanken, boten enz.). Buiten deze zones kunnen dus andere activiteiten worden ontplooid. Van 1 oktober tot 1 mei kunnen surfers en andere watersporten het hele zeegebied gebruiken voor de uitoefening van hun sport.

Ook moge duidelijk zijn, we kunnen niet nalaten dat te blijven benadrukken, dat de terreinbeheerders en eigenaar, Rijkswaterstaat en Staatsbosbeheer, in hun gezamenlijk Beheerplan Rijkswaterstaat duidelijk een eigen visie neerzetten.

Wat ook tenslotte nog van belang is, is dat in deze notitie een aantal voorstellen staat die leiden tot verfijningen van het huidige beleid in seizoen en zonerings. Dat betekent dat er meer regels ontstaan die een extra handhavinginspanning vereisen. Anderzijds schept deze zonerings duidelijkheid en maakt het handhaven op zich gemakkelijker. De huidige handhavingcapaciteit en goede samenwerking tussen SBB, Politie en gemeente hebben bewerkstelligd dat het ongeoorloofd rijden op het strand redelijk onder controle is. Het college spreekt de wens uit dat er bij de handhavingpartners de bereidheid zal zijn om ook bij dit nieuwe beleid op maat te handhaven. Ook zal de gemeente bereid moeten zijn zodanig extra capaciteit in te zetten.

Gemotoriseerd rijden op het strand

Het college heeft waardering voor de serieuze manier waarop het stichtingsbestuur zijn ambities en plannen heeft neergezet. Om die reden heeft het college uit laten zoeken of het mogelijk is om aan de Stichting een algemene ontheffing te verlenen, die dan tegelijk zou gaan gelden voor alle donateurs van de Stichting.

Het college heeft navraag gedaan bij de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) naar de mogelijkheden, gelet op de bevoegdheden van de gemeente.

Het standpunt van de VNG komt er op neer dat het eigenlijk niet mogelijk is. Dat heeft te maken met het feit dat de rechtspersoon in de vorm van de stichting geen mogelijkheden biedt om donateurs die de regels overtreden te royeren. Dat is bij een vereniging anders. Dus kort gezegd, ontbreekt het de Stichting aan machtsmiddelen om het gewenste gedrag af te dwingen. Het is te vrijblijvend.

Nu de Stichting Houd(t) van Strand in de inspraakreactie zowel mondeling als schriftelijk te kennen heeft gegeven de rechtspersoon te willen omzetten in een vereniging, is het college van mening dat het verstrekken van een algemene ontheffing aan die vereniging bespreekbaar is.

Het is aan de vereniging om er voor te zorgen dat de intenties worden waargemaakt. Het college vindt de wijze waarop men van plan is goed rijgedrag op het strand te bevorderen zeer waardevol. Het college hoopt dat het verenigingsbestuur de waardevolle rol van gesprekspartner wil blijven vervullen.

De beperkingen die de vereniging haar leden voorlegt in de winterperiode kunnen niet op de steun van het college rekenen. Daarvoor is in het bijzonder het rijden op zondagmiddag een te groot gemeengoed geworden. Vooralsnog blijft het rijden in de winterperiodes op de zondagen en in de 'wintervakanties' toegestaan.

De voorgestelde verruiming in de zomer gaat het college te ver. Daar zijn twee redenen voor. In de eerste plaats lopen beide voorgestelde routes in de zomer over het meest kwetsbare gedeelte van het Noordzeestrand en Noordvaarder. Zowel de westelijke stranden als de oostelijke stranden zijn de meest kwetsbare gebieden, zowel voor wat strandbroeders betreft, als voor de daar voorkomende zeldzame habitats, zoals de primaire duintjes. In de tweede plaats is het uit oogpunt van veiligheid voor andere bezoekers van het strand niet bevorderlijk dat er met ontheffing 's nachts op het strand wordt gereden. Ook in de door de vereniging aangewezen gebieden zijn er andere bezoekers op het strand.

Voor wat betreft het gemotoriseerd rijden op het strand, zijn wij van mening dat de vereniging Houd(t) van Strand een goede bijdrage heeft geleverd aan de beleidsvorming. De intenties zijn waardevol.

Wel moet onderkend worden dat de druk op de gemeente van alle kanten toeneemt. Zowel om het met motorvoertuigen op het strand rijden te verruimen, als verzoeken om het zo te houden en zelfs te verkleinen. Hoewel het aantal ontheffingen de laatste tien jaar is verdubbeld, ziet het college hierin nog geen reden om het aantal ontheffingen te maximaliseren.

Een eerder voorstel om in de maanden september en oktober na 18.00 uur tot zonsondergang gemotoriseerd op het strand te rijden, trekt het college in. Ook het idee om in de wintermaanden het strandrijden op de zondagmiddag en in de in die periode vallende vakantieperiodes te verbieden, wordt verlaten. Bij nader inzien blijkt dat er toch veel waarde wordt gehecht aan de mogelijkheden om in de middag op het strand te kunnen rijden. Zeker het strandrijden op de zondagmiddag is zo'n groot gemeengoed, dat afschaffing daarvan niet in verhouding staat tot de voordelen die daarmee gepaard zouden gaan.

Het college is voornemens niet voornemens om het aantal ontheffingen te maximaliseren, te meer omdat het aantal ontheffingen geen relatie heeft met de intensiteit van het strandrijden. Wel zal het college de vinger aan de pols houden. Dat betekent concreet dat de gebiedsbeheerders, politie, gemeente en de Vereniging Houd(t) van Strand jaarlijks zullen moeten bepalen of de grens is bereikt of niet. Uiteraard spelen daarbij eventuele klachten van strandbezoekers ook een rol.

Strandzeilen

Het college neemt de suggestie van de zeilwagenvereniging over en zal de raad voorstellen om de APV aan te passen, zodat het voortaan duidelijker is dat alle vormen van door de wind voortgedreven voertuigen onder het strandverbod vallen. Naast zeilwagens en blokarts (wagens voortbewogen door middel van een zeil dat vast zit aan een vaste mast) zijn er dus ook andere vormen van door wind aangedreven voertuigen. Het gaat dan ondermeer om kitebuggies en flyboards. Essentieel verschil tussen kitebuggies, flyboards e.d. en zeilwagens is dat de voortstuwing plaatsvindt door een vlieger in plaats van door een zeil of een zeil aan een losse mast. De bestuurder kan door het manipuleren van de vliegerdraden of de losse mast met zeil snelheid maken. Sturen gaat meestal met de voeten. Een zeilwagen is veiliger bestuurbaar dan een door middel van een vlieger of losse mast met zeil voortbewogen voertuig, omdat er minder aandacht nodig is voor de goede stand van het zeil dan om de vlieger in de lucht of de mast overeind te houden. Er kunnen, evenals met zeilwagens, behoorlijke snelheden met deze voertuigen gemaakt worden. Dat maakt kitebuggies e.d. tot een sport met meer risico's dan het normale strandzeilen. De bestuurder moet én op het strand letten én op zijn vlieger in de lucht of de losse mast met zeil. Het college stelt dan ook voor om op Terschelling alleen ontheffing te verlenen voor driewielige strandzeilwagens met een vaste mast.

De strandzeilvereniging heeft destijds een brief ontvangen waarin een aantal regels staat met betrekking tot het strandzeilen. Een "echte" ontheffing is niet verleend. De zeilwagenvereniging heeft een bezwaar aangetekend tegen punt a uit de brief. Uiteindelijk is besloten dat de strandzeilvereniging tussen 1 mei en 1 oktober alleen tussen paal 3 en 8 mag zeilen de rest van het jaar langs het hele strand. In de stukken kan niet worden teruggevonden dat er tot paal 1 mag worden gezeild.

In het huidige voorstel wordt hieraan niet getornd. Alleen is de periode van 1 mei teruggebracht naar 1 april en oktober naar 1 november om de periode gelijk te trekken met de autopriode, immers ook zeilwagens kunnen flinke snelheden bereiken en leveren gevaar op. Dat zal niet veel minder zijn dan bij motorvoertuigen, die overigens beter hoorbaar zijn en in bepaalde gevallen beter beheersbaar. Het is de afgelopen 13 jaren drukker geworden op het strand en er zijn ook meer strandzeilers gekomen, zowel in de verenigingsverband als "losse". Een gelijkstelling van de strandrijperiode met de

motorvoertuigen is daarom niet onlogisch. Echter, het is belangrijk dat er een onderscheid bestaat tussen de mogelijkheden van leden en niet leden van de zeilvereniging. Op de leden is flink toezicht door de vereniging zelf.

leden:

- krijgen een nieuwe up-to-date ontheffing waarin alle voorschriften helder zijn omschreven.
- Zelf schrijven ze hun leden voor dat er niet mag worden gezeild van 3 uur voor tot 3 uur na hoog water. "Losse" zeilers mogen van 2 uur voor tot 2 uur na hoog water niet zeilen. Het harde strand is dan breed genoeg voor de verschillende activiteiten. Dat is dus een verruiming van twee uur voor de vereniging.
- het hele jaar door tussen paal 8 en 3
- van 1 oktober tot 1 april van paal 3 tot 28 en van 1 september tot 1 mei na 18.00 uur van paal 3 tot paal 28 (dan zijn er nauwelijks wandelaars).

Niet leden: het hele jaar door alleen tussen paal 8 en 3 met de beperkingen zoals vermeld in de ontheffing

Surfclub

De verleende ontheffingen voor de surfclub zijn gebaseerd op artikel 5.4.3 APV: Verbod om met luchtbed etc. vanaf strand in zee te gaan. Het verbod is ingegeven uit veiligheidsoogpunt. Het voorschrijven van veiligheidsmaterialen blijkt ondoenlijk vanwege ontwikkelingen op dat vlak. Iedere surfer dient al het mogelijke te doen om de sport veilig uit te oefenen. Het is een feit dat surfen met meer wind spannender is. Objectief gezien nemen dan de risico's toe. Ook de spelregels die in andere gemeenten gelden, kan het college niet anders zien dan als voorschriften om veilig te surfen. De term 'spelregels' klinkt daarbij vriendelijker dan 'voorschriften'.

Wij stellen voor om de veiligheidsvoorschriften, die aan de ontheffing worden verbonden, aan te passen en de zoneringsaanpak aan te houden zoals die is omschreven in hoofdstuk 6, Algemene uitgangspunten (zie bijgevoegd kaartje). Voor het surfen vanaf het Badstrand Noordvaarder zal een zone aangewezen worden waarbij geen ontheffing nodig is van artikel 5.4.3 APV, zodat surfers hier zonder ontheffing te water kunnen gaan.

Landroverclub

Het college ziet planologisch geen mogelijkheden aan het verzoek om een oefenterrein te voldoen.

Wild Beheer Eenheid

Het college heeft tot nu toe de extra ontheffingsaanvragen t.b.v. het gemotoriseerd rijden op het strand afgewezen. Er loopt overigens momenteel nog een bezwaarschriftprocedure tegen de weigeringen. Het college blijft van mening dat er, gelet op de advisering door de terreineigenaar (SBB), tevens contractpartner van de WBE, geen noodzaak is om het aantal ontheffingen uit te breiden. De beheertaken en de mogelijkheden om te jagen vereisen dat niet. Er zijn voor de WBE ontheffingen verleend om via diverse wegen en onverharde paden met een voertuig in het jachtgebied te komen. Extra ontheffingen betekenen een even grote extra belasting van de op het strand aanwezige natuurwaarden. SBB is van mening dat ook uit het oogpunt van de recreatieve beleving extra ontheffingen niet toegestaan zouden moeten worden.

Outdoorbedrijven

De gemeenteraad heeft besloten dat er geen maximum mag worden gesteld aan het aantal outdoorbedrijven.

Het college wil de outdoorbedrijven bepaalde gedeelten van het strand toewijzen. Daarbij moet onderscheid worden gemaakt in outdooractiviteiten. Activiteiten op het strand die ruimte nodig hebben en een zeker gevaar met zich mee kunnen brengen, dienen buiten

de als algemene recreatiezone aangewezen strandgedeelten te blijven. Dat geldt voor het gehele jaar. Rond de strandovergangen zijn nu eenmaal altijd de meeste strandbezoekers te verwachten. We hebben het dan over sporten zoals golfen, boogschieten en voetballen. Andere sporten die duidelijk afgebakend zijn, zoals beachvolleybal, kunnen wel in de algemene recreatiezone worden beoefend.

Anders ligt het voor outdooractiviteiten in het water. Raften kan zomers alleen plaatsvinden buiten de algemene recreatiezone, dus in de "surfzone". Na het badseizoen kunnen de activiteiten ook binnen de recreatiezone plaatsvinden. Voor brandingkanoën geldt hetzelfde.

Voor de Noordvaarder geldt dat het college vindt dat het gehele gebied niet toegankelijk moet zijn voor outdooractiviteiten. Dit geldt voor het gehele jaar. De strook tegen West-Terschelling aan is een algemene recreatiezone, er zijn hoge natuurwaarden en is zeker in het zomerseizoen te druk.

Gebruik van vliegers

Hoewel in artikel 5.4.2 van de APV voldoende aanknopingspunten zijn te vinden om gevaarlijk spel aan te pakken, zal het college door middel van zonering meer duidelijkheid verschaffen. Bij elke strandovergang wordt een zone aangewezen waar niet met meerdradige vliegers gevliegerd mag worden. In dit geval is dat de tweehonderd meterzone aan weerszijden van elke strandovergang. Voor de duidelijkheid: het oplaten van traditionele, ééndradige vliegers blijft overal mogelijk, behalve op de strandovergangen.

Het college zal proberen om alle geboden en verboden in pictogrammen op borden te plaatsen bij de strandovergangen. Andere communicatiemiddelen zullen ook worden ingezet.

Containers op het strand

Ten behoeve van de strandbewaking staat een drietal containers in de zomer op het strand. Dit stallen van containers is in principe verboden op grond van het vigerend bestemmingsplan Natuurgebieden. Voor de plaatsing van de containers is een aanlegvergunning nodig die, gelet op de bestemming Natuurgebieden B, niet kan worden verleend. Duidelijk is wel dat de plaatsing van de containers noodzakelijk is voor de goede uitoefening van de strand- en zeebewaking. Het is niet alleen de basis voor een goed uitkijkpunt over de zee en het strand, maar ook een duidelijk herkenbare plek op het strand. Een ieder weet waar de strandwacht is en dat is belangrijk voor ouders die hun kinderen kwijt zijn. Bij kleine ongelukjes fungeert de strandwachtpost als behandelpost. Ook worden in de containers de reddingsmiddelen en andere materialen van de gemeentelijk strandwacht gestald.

Daarom zal het college de raad voorstellen bij de komende herziening van het bestemmingsplan Natuurgebieden de plaatsing van deze containers in het plan positief te regelen. Een mogelijk alternatief dat onderzoek waard is, is de plaatsing van een container of een clubhuis op het parkeerterrein bij Paal 8.

Recent is door de strandzeilschool Beausi ook verzocht om een container op het strand te mogen zetten voor de opslag van materialen. Dit verzoek is afgewezen door het college. Als gevolg daarvan heeft het college de ondernemer een ontheffing voor het rijden op het strand gegeven, zodat de materialen naar het strand vervoerd kunnen worden.

Het mogelijk maken van het plaatsen van een container voor de bedrijven die hier gebruik van willen maken, biedt voordelen boven het blijven weigeren.

Het aantal vervoersbewegingen op het strand zal afnemen, immers bedrijven kunnen het materiaal in de container stallen en niet her en der op het strand. Voertuigen hoeven dan

alleen bij calamiteiten te worden gebruikt. Voor de bedrijven is er het gemak dat hun materialen dicht bij de gebruikslocatie staan. Ter wille van het landschapsbelang willen wij echter niet meer dan één container per bedrijf toestaan. Dit uitgangspunt laat onverlet dat de terreineigenaren daar vanuit hun private positie ook het een en ander over te zeggen hebben.

Ontheffingen in het kader van het algemeen belang

Dit betreft het beleid dat het voor bejaarden en voor de eilander schooljeugd mogelijk maakt éénmaal per jaar buiten de winterperiode op het strand te rijden ten einde via het strand naar de broedkolonie of het Húske op 'e Hoek te kunnen gaan. Deze afwijkingen van het beleid zijn in de loop der jaren ad hoc genomen en dienen nu ook formeel vastgelegd te worden.

Elke Terschellinger school mag eenmaal per jaar een ontheffing voor het rijden op het strand aanvragen in de periode 1 april tot 1 november. Dit zelfde geldt voor de bewoners van De Stilen.

Overigens zullen wij altijd blijven propageren dat het rijden op het strand met paard en wagen de voorkeur heeft. Ook wil het college hierbij vastleggen dat ten behoeve van strandopruimactie in zeer beperkte mate ontheffing kan worden verleend voor het ophalen en wegbrengen van vrijwilligers.

Foto- en filmopnames en evenementen

Het college blijft terughoudend wanneer er ten behoeve van foto- of filmreportages op het strand gereden moet worden. Hiervoor wordt alleen ontheffing verleend in de zomerperiode wanneer het algemeen belang dat vergt. Per geval wordt dit door het college beoordeeld (na overleg en advisering door SBB, RWS en de politie). Daarnaast wil het college de al jaren geldende regels bij wedstrijden en evenementen herzien.

Bij wedstrijden en evenementen worden alleen ontheffingen verleend ten behoeve van de veiligheid op het strand en voor vervoer van materiaal etc.

Gehandicaptenbeleid

Het college ziet geen aanleiding om het huidige algemene beleid aan te passen. Zij treft vanwege de voorgeschiedenis met één individuele ontheffinghouder een persoonlijke overgangsregeling. **De gemeenteraad heeft echter in aanvulling op dat beleid besloten dat het voertuig van een gehandicapte die het strand bezoekt, gedurende dat strandbezoek mag blijven staan.**

Zonering en natuurwaarden

Het strand oefent een grote aantrekkingskracht uit op de recreant. Het strand is echter voor veel vogelsoorten en planten een vitaal onderdeel van hun bestaan. Voor diverse vogelsoorten is het strand voedselgebied, rustplaats, hoogwatervluchtplaats en broedplaats.

Het moge duidelijk zijn dat diverse recreatieactiviteiten op een aantal plaatsen op het strand strijdig zijn met de natuurbelangen en soms bedreigend zijn voor de aanwezige vogelsoorten. Het gaat dan vooral om het gemotoriseerd rijden op het strand door kwetsbare primaire duinvalleien, of over hoogwatervluchtplaatsen in de winterperiode of tijdens de vogeltrek en de verstoring door wandelaars. Ook loslopende honden kunnen rustende en broedende vogels verstoren. Alleen al gezien het feit dat het strand in het bestemmingsplan natuurgebieden de bestemming natuurgebied A of B heeft, dient het college de natuurwaarden te laten prevaleren. Geldt dit altijd en overal? Nee. Het college is van mening dat in het bijzonder de vijf genoemde strandovergangen met de zones aan beide zijden van die overgangen gekenschetst moeten worden als locaties waar het recreatief strandvermaak mogelijk moet zijn. Deze stelling is gebaseerd op het al sinds de opkomst van het toerisme gebezigde en door elke overheidslaag gerespecteerd recreatief

medegebruik. Daarbij moet wel bedacht worden dat dit gebruik altijd inpasbaar moet zijn in de natuurfunctie.

Noordvaarder

Er is echter één locatie op het strand, de Noordvaarder, waar alle bestaansvoorwaarden voor een aantal vogelsoorten samenkomen en die ook een uitgelezen plek is voor strandrecreatie in de meest brede zin van het woord. Naast vogelsoorten zijn ook de vestigingsvoorwaarden en aanwezigheid van bijzondere plantensoorten van belang.

▪ Natuur

In het voorjaar is het een broedlocatie voor diverse strandbroeders en sterns. Na de broedperiode brengen zij hier hun jongen groot en in het voorjaar, de herfst en winterperiode zijn delen van de Noordvaarder hoogwatervluchtplaats voor veel trekvogels en een aantal standvogels. Verstoring van vogels op een hoogwatervluchtplaats betekent energieverlies en minder rust, dus uiteindelijk minder toegerust voor de vogeltrek en het overwinteren. Het gevolg van extreme of herhaaldelijke verstoring zal zijn dat de vogels het gebied verlaten waardoor het zijn natuurfunctie verliest.

▪ Recreatie

Het dicht bij het dorp gelegen deel van de Noordvaarder, in de volksmond Badstrand Noordvaarder geheten, is hét badstrand van West-Terschelling en omgeving. De Noordvaarder is een vlak, hard strand, bij uitstek geschikt voor alle vormen van door wind aangedreven voertuigen en nodigt uit tot wandelingen langs de waterlijn en de duinenrij. Hier kan sprake zijn conflicterende belangen tussen natuur en recreatie.

In elk seizoen kan door alle vormen van recreatie overlast en verstoring plaatsvinden. Reden om na te denken over hoe de in elk seizoen aanwezige vogels te beschermen.

Naar het oordeel van het college kan een goede mix tussen menselijk gebruik en natuurlijke waarden door de hierna met goede voorlichting gepaard gaande maatregelen blijven bestaan.

Voor de gehele Noordvaarder dient uit het oogpunt voor de significante gevolgen voor de te beschermen natuurwaarden (strandbroeders en hoogwatervluchtplaatsen) het gehele jaar een verbod te komen voor:

- a. elke vorm van door wind aangedreven voertuigen zoals zeilwagens, kitebuggies, e.d.*
- b. outdooractiviteiten
- c. rijden buiten de aangegeven zones

* in feite worden voor dit gebied geen ontheffingen verleend, dus alle activiteiten op dit gebied zijn al illegaal.

Voor de hoogwatervluchtplaatsen en broedlocaties van sterns geldt dat honden onder controle moeten staan, dit in verband met het verschrikken van daar rustende en broedende vogels.

In de late herfst en winter en het prille voorjaar wordt het gemotoriseerd rijden niet verboden, maar er wordt wel door middel van voorlichting, bebording etc. aandacht gevraagd voor de rust en foerageerplekken van de aanwezige vogels, waarbij voertuigen in ieder geval langs groepen vogels moeten rijden en er niet doorheen.

In het voorjaar en zomer dient door middel van borden aangegeven te worden dat de strandrecreant de broedgebieden nadert. SBB doet dit al op de stranden. In de broedgebieden mag niet worden gerecreëerd, op welke wijze dan ook. Vanwege het feit dat SBB hier de beheerder is, lijkt het ons vanzelfsprekend dat handhaving van deze regels door SBB geschiedt. De gemeente heeft hier uiteraard ook een inspanningsverplichting en zal door middel van voorlichting hier aandacht aan besteden.

Binnenvaartpolitierglement

Sinds 1 december 2004 is het verboden om op de Waddenzee te kitesurfen op grond van het binnenvaartpolitierglement. De directeur van Rijkswaterstaat kan van dat verbod ontheffing verlenen. Via het Overleg Orgaan Waddeneilanden heeft de directeur van

Rijkswaterstaat te kennen gegeven dit doel te willen bereiken door het aanwijzen van gebieden waar kitesurfen wel mogelijk is. Hij wil dit in nauw overleg met de gemeenten doen en heeft om die reden het OOW gevraagd de stand van zaken te inventariseren. Wij hebben dus geen reden om aan te nemen dat er een totaal verbod op kitesurfen gaat gelden op de Waddenzee. Reden om vooralsnog het in deze nota geformuleerd beleid te handhaven.

Vanaf de kant van de Noordvaarder nabij het Badstrand Noordvaarder zijn veel wind- en kitesurfers actief. In feite moet men een ontheffing hebben voor het te water gaan met een drijvend voorwerp. Het surfen wordt hier al jaren gedoogd. Het is immers een goede plaats om in het water te gaan. Zoals eerder vermeld, zal het college hier een vrije strook aanwijzen voor het te water gaan met surfplanken. Ook zal er een bufferzone tussen het algemene recreatiegedeelte van de Noordvaarder en het meest gevoelige deel worden aangewezen voor het meerdradig vliegeren (sportvliegeren).

Droogvallen aan de Noordvaarder en op de Plaat² tegenover de Dellewal

Noordvaarder

De Noordvaarder ligt aan het Schuitengat. De meeste recreatievaart van en naar het eiland komt hier langs. De laatste jaren is er een tendens waarneembaar dat, gedurende het hoogseizoen, vooral de wat grotere schepen droogvallen op de oever van de Noordvaarder. Het droogvalgebied ligt pal naast het vaarwater. In principe gold er geen droogvalverbod op grond van de Recreatieverordening Waddenzee. Op basis van het convenant 'Verantwoord gedrag op de wadden' is het droogvallen nog meer versoepeld. Dit alles neemt niet weg dat het droogvallen hier niet zonder problemen plaatsvindt. Bij vertrek van de schepen ontstaan namelijk diepe kuilen door het schroefwater. Dat is gevaarlijk voor baders. Rijkswaterstaat waarschuwt hiervoor ook met borden. Omdat het zeewater hier vrij rustig is, is de zee in dit gebied aantrekkelijk voor jonge kinderen.

Het college stelt voor om in 2005 te monitoren om hoeveel schepen het gaat, hoelang ze er liggen en waar. De gemeentelijke havenmeester zal in samenwerking met SBB het droogvallen op de Noordvaarder monitoren. De conclusies van deze monitoring zullen wellicht tot nadere advisering leiden.

De Plaat

Hoewel niet binnen het gebied vallend dat deze strandnotitie beslaat, is het, mede op verzoek van de raad, toch hier ook de plek om aandacht te besteden aan het droogvallen op de Plaat tegenover Dellewal.

De geschiedenis laat zich als volgt schetsen. Voor de aanleg van de passantenhaven had de gemeente een drijvende steiger in het verlengde van de werkhaven beschikbaar als aanlegsteiger voor de recreatievaart. Omdat die steiger niet voldoende capaciteit had, was ankeren en droogvallen op de Plaat meer regel dan uitzondering. In 1989 na het gereedkomen van de Passantenhaven heeft het toenmalig college een droogvalverbod ingesteld op de Plaat. Aan dit verbod lagen vier redenen ten grondslag.

1. Het droogvallen was gevaarlijk voor de surfers. Ankerkettingen en ankers waren gevaarlijke objecten voor deze sporters.
2. Het uiterlijk aanzien van de Dellewalbaai werd geschaad door de ankerende en droogvallende schepen.
3. Uit (milieu)hygiënisch oogpunt verdiende het droogvallen ook geen schoonheidsprijs. Naast het achterlaten van vuilnis werd ook meermalen geconstateerd dat het droogvallen gebruikt werd voor reparaties aan de boten en het aanbrengen van teerlagen of anti-fouling.
4. Er werd soms geankerd in de glooiing. Dit veroorzaakte schade aan de waterkering.

---

² De benaming de Plaat is vastgesteld in het bestemmingsplan Natuurgebieden uit 1982

Daarnaast laat het Koninklijk Besluit over het bestemmingsplan Passantenhaven niet aan duidelijkheid te wensen over waar het gaat over de grenzen van de passantenhaven en het innemen van ligplaatsen. De huidige oostgrens van de Passantenhaven was ook echt de uiterste grens in verband met de op de Plaat aanwezige landschappelijke en natuurwaarden.

Door de jaren heen is het droogvalverbod regelmatig onderwerp van discussie geweest met een groep recreatieschippers die zich verenigd hebben in de vereniging De Wadvaarders. Deze groep stelt zich ten doel verantwoord droog te vallen.

Door deze discussie is er een patstelling ontstaan waarbij zowel de Wadvaarders als de gemeente niet meer op ingenomen stellingen wensten terug te komen. De vraag is of er nu reden voor de gemeente is om terug te komen op het droogvalverbod.

Er is één argument tegen het droogvallen afgefallen. Er wordt veel minder gesurft, dus het veiligheidsaspect is minder van belang geworden.

Daartegenover staat dat de vraag, anders dan ten tijde van het instellen van het verbod, of het (massaal) droogvallen significante gevolgen zou hebben voor de ter plekke aanwezige natuurwaarden van groter gewicht is geworden. Hoewel de Plaat buiten de speciale beschermingszone valt, is een toetsing nodig op grond van het feit dat de Plaat binnen de Ecologische Hoofdstructuur valt.

De Vereniging De Wadvaarders heeft aangegeven dat zij mee zou willen werken aan een onafhankelijk ecologische toets naar de effecten van het droogvallen voor de daar aanwezige foeragerende vogels, het is een belangrijk voedselgebied. Vanwege het feit dat de Vereniging De Wadvaarder geen middelen heeft dit vooronderzoek uit te voeren, is er op dit moment geen mogelijkheid om het beleid te wijzigen.

Daarnaast dient er politieke bereidheid te zijn om het droogvalverbod op te heffen. Het moet wel duidelijk zijn dat het op die manier verkapt opvangen van de tijdelijke capaciteitsproblemen van de Passantenhaven om eerder genoemde planologische hindernissen geen optie kan zijn.

Kampvuren op het strand

Het verbod tot het stoken van vuur in de open lucht wordt sinds kort niet meer geregeld in de Algemene Plaatselijke Verordening van onze gemeente, maar in de Wet Milieubeheer. Dat kan grote gevolgen hebben voor de ontheffingverlening, omdat deze volgens in de Wet Milieubeheer vastgelegde procedures moet lopen. Het college gaat hierop beleid ontwikkelen. Zolang dat nog niet is ontwikkeld, blijft de procedure zo als hij is, volgens de Wet Milieubeheer.

Naar aanleiding van reacties uit de inspraak zal het college onderzoeken in hoeverre het mogelijk is om het houden van een kampvuur aan vaste kampvuurplekken te verbinden en hoe de kosten van de aanschaf van stelconplaten verrekend kunnen worden in de leges hiervoor.

Commercieel gemotoriseerd rijden op het strand.

Het college laat onderzoeken of het houden van gemotoriseerde excursies in de periode van 1 april tot 1 november toegestaan is.

Handhaving

In deze notitie geeft het college op een aantal van punten beleidswijzigingen aan. Vooral de verruimende en beperkende voorstellen van de zonerings naar tijd en plaats leveren een verzwaring van de handhaving op. Aan de andere kant werkt zonerings een gemakkelijker handhaving in de hand. Als voorbeeld nemen wij het vliegeren met meerdradige vliegers. Nu is er een algeheel verbod om op het strand gevaarlijke spelen te beoefenen (APV art 5.4.2). De politie zou nu dus al elk moment het gevaarlijk vliegeren kunnen handhaven. De politie heeft dit nog nooit gedaan. Mede op voorstel van de politie stelt het college zones in buiten het algemene recreatiestrand waar deze activiteit mag

plaatsvinden. Door middel van bebording en voorlichting zal dit worden aangegeven. Wanneer er nu toch binnen de algemene recreatiezones met meerdradige vliegers wordt gespeeld, betekent dit dat de politie wel moet handhaven, anders heeft het instellen van de zones geen echte betekenis. Per saldo betekent dit een verzwaring van de handhaaftaak van de politie, de strandwachten en de toezichthouders. En zo geldt dat natuurlijk voor elk voorstel tot wijziging van het beleid.

In deze notitie wordt een uitbreiding van regelgeving voorgesteld.

Van de handhavingspartners moeten wij dus de zekerheid hebben dat zij zich een zwaardere inspanning willen getroosten dan nu het geval is. Ook zullen wij zelf meer toezicht moeten houden. Met de politie zal overlegd worden of het inzetten van de 'bereden politie' als toezichthouder in de zomer een optie is.

Er is ook een belangrijke taak weggelegd voor de gebruikers van het strand zelf. Daarbij kunnen de eilandbewoners het goede voorbeeld geven. Handhaving is niet nodig wanneer iedereen zich aan de regels houdt. Vanwege de eerder genoemde druk van bovenaf staat het gebruik van het strand in de belangstelling. Terschelling staat bekend om zijn gevarieerd strandgebruik. De mate waarin wij zullen moeten handhaven, hangt dus in sterke mate af van de bereidwilligheid waarmee wij zelf, burgers van deze gemeente, bereid zijn om goed om te gaan met het strand.

Hoewel er op zich in de APV voldoende aanknopingspunten zijn om hinderlijke activiteiten op het strand strafrechtelijk aan te pakken, is het zinvol om door middel van het instellen van zones op het strand duidelijkheid aan een ieder te verschaffen over wat waar mag en waar niet. Dit indelen in zones is al gebruikelijk bij veel kustgemeenten aan de vaste wal

7 Samenvatting van het gewijzigde beleid

Het college heeft besloten de volgende beleidslijn te hanteren:

1. De gemeente ziet vooralsnog geen mogelijkheden om een terrein aan te wijzen waar de leden van de Land Rover Club het gehele jaar kunnen proefrijden.
2. Er zal een zoneringsplan worden ingesteld naar tijd en plaats voor vliegers, strandzeilers en het specifiek beleid voor gehandicapten blijft zoals het is.
3. Containers op het strand of op de parkeerplaats bij Paal 8 mogelijk maken voor de strandbewaking en voor de outdoorbedrijven en de zeilschool
4. Het college zal de raad voorstellen artikel 5.2.1 APV zodanig te wijzigen dat duidelijker wordt dat alle vormen van door een zeil voortgedreven voertuigen onder dit artikel vallen.
5. Het college zal alleen ontheffing verlenen voor het rijden met strandzeilwagens en blokarts. Voor vormen van door middel van vliegers en losse masten voortbewogen voertuigen op het strand zal geen ontheffing worden verleend in verband met de veiligheid van de andere gebruikers van het strand. Deze zijn dus verboden.
6. Outdoorbedrijven mogen geen activiteiten uitvoeren op de Noordvaarder. Bij de andere strandovergangen zullen zones worden aangegeven waar deze bedrijven wel mogen opereren. **Het aantal outdoorbedrijven is niet aan een maximum gebonden**
7. De gebieden waar gesurft mag worden, zullen in de zomer uitgebreid worden. Buiten het badseizoen zal ook bij de strandovergangen gesurft mogen worden. De voorschriften zullen vereenvoudigd worden. Het college staat geen gemotoriseerde drijvende vaartuigen toe. Geen waterscooters, geen motorboten al of niet met sleep (banaan etc.).
8. Het kleiduifschieten nabij paal 5.400 is toegestaan voor één wedstrijd per jaar.
9. Ontheffing voor het gemotoriseerd rijden op het strand ten behoeve van foto- of filmopnames wordt van geval tot geval beoordeeld, waarbij het algemeen belang en / of educatieve belangen een afwegingskader vormen.
10. Voor de hoogwatervluchtplaatsen en broedlocaties van sterns op de Noordvaarder geldt dat honden onder controle moeten staan, dit in verband met het verschrikken van daar rustende en broedende vogels.
11. Ten behoeve van de Stilen en alle zes scholen op Terschelling kan een maal per jaar ontheffing worden verleend voor het gemotoriseerd rijden op het strand.
12. Bij evenementen op het strand wordt aan de organisatoren alleen ontheffing voor het rijden op het strand verleend ten behoeve van de veiligheid en materiaalvervoer.
13. In de aanloop voor het opbouwen van het meivuur hebben alle inwoners van West-Terschelling collectief ontheffing voor het rijden op het Badstrand Noordvaarder tot de locatie van de meihoop
14. Er zal in de begroting 2006 geld moeten worden gereserveerd voor nieuwe bebording voor de strandovergangen en het aanbrengen van de zoneringsborden en extra toezicht op het strand.
15. Ten behoeve van het vissen op de Noordzee met een bootje zal **geen** ontheffing worden verleend voor gemotoriseerd rijden op het strand voor het lanceren van een bootje op een trailer in zee in de periode 1 april tot 1 november.
16. Ten behoeve van het houden van kampvuren op het strand zal nader onderzocht worden in hoeverre "vaste" kampvuurplaatsen met een ondergrond van stelconplaten mogelijk is en hoe de kosten hiervan gedekt kunnen worden uit de opbrengst van de leges
17. **Het college laat onderzoeken of het houden van gemotoriseerde excursies in de periode 1 april tot 1 november mogelijk is.**

18. **Het voertuig van een gehandicapte die het strand bezoekt, mag gedurende dat strandbezoek op het strand blijven staan.**

Literatuurlijst:

1. Plevieren en Sterns op Terschelling 2002, 2003 Staatsbosbeheer Terschelling, auteur H.B. van Dijk.
2. Een advies aangaande de mogelijkheden tot het organiseren van openluchttheater in natuurgebieden op Terschelling 2003, Zumkehr Ecologisch Adviesbureau.